

Økonomisk-politisk kalender

Den økonomisk-politiske kalender for perioden ultimo 2003-2008 indeholder en summarisk oversigt over vigtige økonomisk-politiske indgreb og begivenheder, der kan have betydning for vurderingen af tidsserierne i *Konjunkturstatistik*. For lovene angiver de øverste datoer tidspunktet for Folketingets vedtagelse. Datoen sammen med lovnummeret refererer til tidspunktet for stadfæstelsen.

2003

27. feb. Skattereform forelægges

Regeringen fremlægger lovforslag om lavere skat på arbejdsindkomst.

8. mar. Folkeafstemning om medlemskab af EU - Malta

54 pct. stemte ja, 46 pct. nej.

20. mar. USA indleder angreb på Irak

USA har samlet en koalition af 45 lande, herunder Danmark, som er villige til at støtte eller deltage i en amerikansk-ledet aktion mod Irak. USA formåede dog ikke, at opnå bred støtte i FN-regi inden iværksættelsen af angrebet på Irak. Lande, som Tyskland, Frankrig og Rusland, er ikke med i koalition, fordi de ville give Saddam Hussein en længere tidsfrist til en afvæbning af landet. Krigen har været forestående gennem længere tid, og forud for angrebet har været en lang periode med diplomatiske tovtrækkerier i FN-regi for at opnå enighed om, hvilke sanktioner, der skulle iværksættes over for Irak, der ikke har levet op til FN's krav om en afvæbning af landet.

23. mar. Slovenien stemmer ja til medlemskab af EU

89 pct. stemte ja, 11 pct. nej.

12. apr. Ungarn stemmer ja til medlemskab af EU

84 pct. stemte ja, 16 pct. nej.

1. maj Den militære krig i Irak er slut

Den militære krig i Irak er slut - USA og dets allierede sejrede. Det sagde USA's præsident, George W. Bush, da han afsluttede seks ugers Irak-krig. Koalitionsstyrkerne skal nu være med til at sikre og genopbygge landet, og jagten på masseødelæggelsesvåben og de tidligere irakiske ledere fortsætter.

11. maj Litauen stemmer ja til medlemskab af EU

91 pct. stemte ja, 9 pct. nej. Valgdeltagelsen blev 64 pct.

17. maj Slovakiet stemmer ja til medlemskab af EU

92 pct. stemte ja, 8 pct. nej.

4. jun. Skattereformen vedtaget

Og efter at have ført forhandlinger med folketingets partier er der indgået en aftale med Dansk Folkeparti.

- Antallet af skatteydere, der skal betale mellemskat på 6 pct. halveres fra 1,8 mio. til 900.000 personer.
- Mellemskattegrænsen forhøjes hvert år med 12.000 kr. fra 2004 til 2007. I 2007 er mellemskattegrænsen således forhøjet med i alt med 48.000 kr.
- Der indføres et beskæftigelsesfradrag som øger gevinsten ved at arbejde med op til ca. 2.300 kr. årligt. En

besparelse af denne størrelse gælder dog kun for indkomster på 270.300 kr. eller højere. Ved en indkomst på eksempelvis 180.000 kr. vil besparelsen være af størrelsesordenen 1.500 kr.

- Regeringen vil ikke røre ved niveauet for overførselsindkomster.
- Regeringen finansierer skattelettelsen på ca. 10,5 mia. ved at sænke niveauet for væksten i det offentlige til 0,7 pct. i 2004 og 0,5 pct. i 2005.

Lovforslaget blev vedtaget med 60 stemmer (V, DF og KF) mod 42 (S, SF, EL og KRF); 5 (RV) stemte hverken for eller imod. (L219, 4. juni 2003)

8. jun. Polen stemmer ja til medlemskab af EU

77 pct. stemte ja, 23 pct. nej.

11. jun. Nordisk aftale om fælles kamp mod finanskriser

Ved et møde på Island indgår centralbankcheferne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige en aftale om fælles håndtering af fremtidige finansielle og valutatiske kriser.

13. jun. Aftale om kommunernes økonomi i 2004

Aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening har primært fokus på økonomi og indeholder ikke nye bånd på den kommunale opgaveløsning. Der er indgået aftale om en realvækst på 875 mio. kr., svarende til 0,7 pct. i 2004. Det er en stram vækstramme, der ikke vil give plads til generelle forbedringer i den kommunale service, bl.a. pga. af en forventning om et stigende antal skolebørn og flere ældre. Forbedringer på serviceområdet skal derfor finansieres gennem omprioriteringer og effektiviseringer. Aftalen giver endelig plads til en række forbedrede lånemuligheder for kommunerne, fordi der fortsat er et stort anlægsbehov på især folkeskoleområdet.

14. jun. Aftale om amternes økonomi i 2004

Amtsrådsforeningen har indgået aftale med regeringen om amternes økonomi i 2004. Aftalen giver plads til en samlet realvækst i amternes nettodriftsudgifter på 1,35 mia. kr. eller 1,7 pct. Heraf går 700 mio. kr. til sundhedsvæsenet, 400 til socialområdet og uddannelse og knap 250 til medicin. Aftalen giver endelig plads til en række forbedrede lånemuligheder for amterne.

15. jun. Tjekkiet stemmer ja til medlemskab af EU

77,3 pct. stemte ja til EU-medlemskab og 22,7 pct. stemte nej. Valgdeltagelsen var på 55,2 pct.

2. jul. Rekordstor valutabeholdning

Danmarks valutareserver vokser i juni med 5,1 mia. kr. til ny historisk rekord: 233,8 mia. kr. ultimo juni. Valutabeholdningen er fordoblet siden sommeren 2001.

13. aug. Norsk rentesækning

Norges centralbank sænker renten med et helt procentpoint til 3 pct. Det er sjette rentesækning i Norge på et år, hvor renten i alt er nedsat fra 7 til 3 pct. Resultatet har bl.a. været en tilsigtet svækkelse af den norske kroners kurs og dermed en styrkelse af Norges konkurrenceevne.

13. aug. Beslutning om tyske skatteletter

Den tyske regering beslutter at gennemføre en skattereform, der indebærer skatteletter. Formålet er at sætte skub i tysk økonomi og beskæftigelse.

26. aug. Forslag til finanslov for 2004

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. L 229 til finanslov for året 2004. Forslaget opererer med et uændret overskud på statsfinanserne på 5,3 mia. kr. Finanslovsforslaget ventes sammen med de indgåede kommuneaftaler for 2004 at bidrage til en forøgelse af den økonomiske aktivitet i Danmark svarende til 0,4 pct. af BNP.

27. aug. Supplerende regeringsgrundlag

VK-regeringen fremlægger et supplerende regeringsgrundlag med titlen "Vækst, velfærd, fornyelse II" som i en lang række punkter beskriver de initiativer og lovforslag, regeringen vil tage i den resterende del af valgperioden.

14. sep. Sverige siger nej til euroen

Ved en folkeafstemning siger 56,1 pct. af de afgivne stemmer nej til euroen, mens 41,8 pct. siger ja. 2,1 pct. stemmer blankt. Valgdeltagelsen lå på 81,2 pct. Den svenske centralbankchef fastslår, at den hidtidige pengepolitik med flydende kronekurs fortsætter.

14. sep. Estland siger ja til medlemskab af EU

Ved en folkeafstemning i Estland siger 66,9 pct. af stemmerne ja til EU-medlemskab. Valgdeltagelsen var på 63 pct. EU-medlemskabet træder i kraft 1. maj 2004.

20. sep. Letland siger ja til medlemskab af EU

Som det sidste af de baltiske lande siger Letland ja til EU-medlemskab ved en folkeafstemning, hvor 67 pct. af stemmerne siger ja til EU. Valgdeltagelsen var på 73 pct.

4. okt. Møde i Det Europæiske Råd

Ved et ekstraordinært møde i Rom indledes den regeringskonference, som på grundlag af et udkast fra EU-Konventet skal nå til enighed om en ny forfatningstraktat for EU. Regeringskonferencen skal tage stilling til i alt 465 artikler i forfatningsudkastet, der bl.a. foreslår en beskæring af medlemslandenes vetoret og en ændret opbygning af EU-Kommissionen.

8. nov. Aftale om finansloven for 2004

VK-regeringen og Dansk Folkeparti indgår aftale om finansloven for 2004, som indebærer en realvækst i det offentlige forbrug på 0,7 pct. i 2004 og 0,5 pct. årligt i årene 2005 til 2010. Herudover skal skattestoppet fortsætte, og der skal ske en lettelse af mellemskatten og indføres et særligt beskæftigelsesfradrag fra 1. januar 2004.

Samlet indebærer aftalen en finanspolitisk lempelse, som vil medføre en ekstra vækst i BNP på 0,4 pct. og påvirke beskæftigelsen i positiv retning.

Her bringes nogle af de centrale elementer i finanslovsaftalen:

Flerårsaftale for politiet 2004-2006: Politiet skal styrkes og moderniseres i den kommende tre-årige periode. Der skal således ansættes 450 nye betjente, og i alt 720 flere betjente skal ud "på gader og stræder" og varetage egentligt politiarbejde. Det skal bl.a. muliggøres ved en modernisering af politiets IT-systemer. Indsatsen mod hensynsløse trafikanter skærpes. Anklagemyndigheden styrkes med et rejsehold på 12 politijurister. Desuden sker der i 2004 en engangsudbetaling af overarbejde svarende til 250 årsværk. I alt får politiet et bevillingsløft på 1.807 mio. kr. i aftaleperioden.

Flerårsaftale om kriminalforsorgen 2004-2007: Dømte skal hurtigere i fængsel. Der etableres ca. 100 flere fæng-

selspladser i aftaleperioden. Hertil kommer nye pladser til unge kriminelle. Der planlægges og projekteres opførelse af et nyt lukket fængsel med mindst 250 pladser i Østdanmark. Fængslet skal først stå færdigt i 2010. I alt tilføres kriminalforsorgen 1.486 mio. kr. i aftaleperioden.

Hjemsendelse af afviste asylansøgere: Der udarbejdes en samlet handlingsplan, som skal foreslå, hvordan udsendelsesindsatsen kan forbedres yderligere. Der oprettes en særlig udsendelsesenhed i Integrationsministeriet. Danmark vil stille krav om, at modtagerlande af dansk u-landsbistand ikke lægger hindringer i vejen for, at dets egne statsborgere kan udsendes fra Danmark.

Nedsættelse af afgift for øl og mineralvand: Med virkning fra 5. januar 2004 nedsættes afgiften på emballager til øl og mineralvand med 80 pct. Samtidig omlægges ølafgiften provenuneutralt fra afgiftsklasser til glidende skala efter alkoholindhold. Formålet er at begrænse grænsehandelen.

Vækst i erhvervslivet: Der igangsættes et strategisk program for forskning i velfærd. Hertil afsættes 25 mio. kr. i perioden 2004-2007. En velfærdskommission er allerede nedsat, hvortil der er bevilliget 18 mio. kr. i 2004 og 14 mio. kr. i 2005. Der afsættes de næste fire år 275 mio. kr. til en handlingsplan, der skal skabe nye og bedre rammer for samspil mellem erhvervsliv og videninstitutioner om forskning og innovation. Rammerne for at starte og drive egen virksomhed forbedres ved at tilføje 55 mio. kr. i 2004 og derefter 50 mio. kr. årligt til at ligestille selvstændige og lønmodtagere med hensyn til fradragsret for pensionsindbetalinger m.m. Der etableres et særligt Iværksætterakademi, som skal give studerende viden om at starte og drive egen virksomhed. Hertil afsættes 10 mio. kr. årligt i årene 2004-2007.

Regionalpolitik: For langdistancependlere bosat i 50 særligt udpegede udkantsområder forbedres befordringsfradraget. Det sker konkret ved at fradraget for denne gruppe fordobles til 1,60 kr. pr. km for befordring over 100 km pr. dag mellem hjem og arbejde. Ordningen skal tages op til revision efter 2006.

Bolig: Der indføres fra 1. januar 2004 et bindende maksimumbeløb for anskaffelsessummen for alment nybyggeri, hvis byggeriet skal modtage offentlig støtte. Formålet er at stoppe tendensen til reale prisstigninger i anskaffelsesudgifterne for alment byggeri og samtidig undgå meget dyrt alment byggeri. Der iværksættes herudover i nogle kommuner og boligorganisationer en forsøgsordning, der skal gøre det muligt for lejere i de almene boliger at overtage deres bolig til privat ejendom.

Øget indsats for de ældre: Der udbetales en skattepligtig supplerende pensionsydelse på 5.100 kr. årligt til folkepensionister, der ikke har indkomster udover den sociale pensions grundbeløb og pensionstillæg. Ydelsen vurderes at medføre en merudgift for det offentlige på ca. 430 mio. kr. i 2004.

Finansiering: Udbyttepolitikken i DONG A/S ændres på en sådan måde, at skattebetalingen forøges med 150 mio. kr. i 2004. Scandlines AG indfører en udbyttepolitik, som også medfører skatteindtægter. Der overføres op til 100 mio. kr. af renteaftasket fra Feriekonto til staten i 2004. Der overføres 350 mio. kr. i 2004 fra Hypotekbankens reserver til statskassen. Den generelle reserve til finansiering af uforudsete udgifter nedskrives til 125 mio. kr. Endvidere nedskrives social- og sundhedspuljen til 570 mio. kr. årligt, ligesom den afsatte anlægsreserve nulstilles.

25. nov. Krise i euro-samarbejdet

Ved et finansministermøde i Bruxelles lykkes det Frankrig og Tyskland at slippe for sanktioner fra EU, selv om de to lande i flere år har overtrådt vækst- og stabilitetspagtens regler for de offentlige finanser. De franske og tyske budgetunderskud overstiger 3 pct. af BNP, som er det maksimale tilladte underskud. Med suspensionen af sanktionsreglerne er der rokket ved grundlaget for hele euro-samarbejdet. EU-kommissionen udtrykker sin stærke utilfredshed.

3. dec. Aftale om EU-borgeres arbejde i Danmark

VK-regeringen indgår aftale med Socialdemokraterne, Kristendemokraterne, Det Radikale Venstre og SF om de fremtidige regler for europæisk arbejdskrafts adgang til det danske arbejdsmarked. Aftalen betyder bl.a., at lønmodtagere fra de nye østeuropæiske EU-lande, som kommer til Danmark, skal arbejde på de samme løn- og ansættelsesvilkår, som gælder for danske lønmodtagere.

12. dec. EU's forfatningstraktat udskudt

Ved et topmøde i Bruxelles mellem EU's stats- og regeringschefer bryder forhandlingerne om en EU-forfatning sammen allerede på førstedagen. Det er bl.a. uenighed om den fremtidige vægtfordeling af stemmerne i EU's Ministerråd, som fører til sammenbruddet i forhandlingerne. En dansk folkeafstemning om EU-forfatningen er dermed skudt et godt stykke ud i fremtiden.

13. dec. Saddam Hussein pågribes i Irak

Amerikanske soldater pågriber den tidligere irakiske diktator i live. Han blev fundet i en jordhule i det centrale Irak.

2004**9. jan. Udspil om ny kommunal struktur**

Den af regeringen nedsatte strukturkommission fremlægger en 1.300 sider lang betænkning, som lægger op til, at landets 271 kommuner reduceres til ca. 100 kommuner, og at de 13 amtskommuner omdannes til 5-8 regioner. Indenrigsministeren siger efterfølgende, at regeringen går ind for betænkningens forslag om færre og større kommuner og amtskommuner. Den nye kommunale struktur ventes tidligst at være på plads i 2006.

11. feb. Balterne med i Nordisk Investeringsbank

I Helsingfors underskrives en aftale om, at de tre baltiske lande, Estland, Letland og Litauen, med virkning fra 1. januar 2005 optages som fuldgældende medlemmer af Den Nordiske Investeringsbank, som samtidig skifter navn til Nordisk-Baltisk Investeringsbank. Det er første gang de baltiske lande bliver medlem af en nordisk mellemstatslig institution.

10. mar. Regerings-forslag om nyt dansk forsvar

Regeringen fremlægger et oplæg til forsvarsforlig for perioden 2005-09. Forslaget indebærer den mest markante omstilling af dansk forsvar siden 2. verdenskrig. Truslen mod dansk landområde er væk, og forsvaret skal nu indrettes på at bekæmpe international terrorisme.

11. mar. Terror-bomber i Spanien

13 bomber placeret i forskellige regionaltoget på vej mod Madrids centrum eksploderer i morgens myldretidstrafik. Resultatet er 191 dræbte og mere end 1400 sårede. Det sker tre dage før valget til det spanske parlament. Dagen efter demonstrerer over 10 millioner spaniere mod udåden. Den spanske regering beskylder hurtigt den baskiske terrororga-

nisation ETA for massedrabene, men sporene peger mere i retning af terror-netværket Al Qaeda.

11. mar. Historisk lav rente i Norge

Norges centralbank sænker renten med et kvart procentpoint. Siden december 2002 har den norske centralbank gennemført i alt ti rentenedsættelser fra 7 pct. til nu 1,75 pct. Med den seneste nedsættelse er renten den laveste i Norge siden landet blev selvstændigt i 1905. Den ledende norske rentesats er nu lavere end renten i euroområdet.

14. mar. Valg og regeringsskifte i Spanien

Parlamentsvalget i Spanien i skyggen af terrorbomberne tre dage tidligere bliver et stort og overraskende nederlag for det konservative regeringsparti. Socialistpartiet går frem og bliver Spaniens største parti. Socialistpartiets leder siger, at han som kommende regeringschef vil trække de 1300 spanske soldater hjem fra Irak.

16. mar. Udspil om finanspolitisk lempelse

Regeringen ønsker at igangsætte et økonomisk opsving og spiller ud med forslag om skattelettelser, fremrykkede offentlige investeringer og flere penge til efteruddannelse. Denne finanspolitiske lempelse skønnes at nedbringe ledigheden med 12.000 frem mod årsskiftet.

29. mar. Politisk forlig på energiområdet

Et stort flertal i Folketinget indgår et forlig, som fastlægger de fremtidige spilleregler på energiområdet. Ifølge aftalerne overtager staten ejerskabet af det overordnede el-net. Samtidig afklares kapitalforholdene i el-selskaberne. Der skal opføres to nye havmølleparker samtidig med at gamle uheldigt placerede vindmøller fjernes. Aftalerne rummer også øget forskning og udvikling på energiområdet. Endelig sikres, at al el fremover skal sælges på markedsvilkår.

19. apr. Mæglingsforslaget godkendes

Forligsmandens mæglingsforslag til nye overenskomster på arbejdsmarkedet godkendes med 98,8 pct. af stemmerne på arbejdsgiverside og med 57,5 pct. på lønmodtagersiden.

24. apr. Ny forsvarsminister

Søren Gade (V) udnævnes til ny forsvarsminister efter partifællen Svend Aage Jensby, der valgte at træde tilbage som minister efter kritik for brud på tavshedspligten i folketingets kontroludvalg.

26. apr. Regeringen foreslår en kommunalreform

På grundlag af Strukturkommissionens betænkning fra januar fremlægger regeringen sit udspil til en kommunal reform. Der lægges op til et Danmark, hvor alle kommuner skal omfatte mindst 25.000-30.000 indbyggere. De nuværende 13 amtskommuner foreslås reduceret til fem regioner.

1. maj EU udvides med ti nye medlemslande

EU udvides med ti nye medlemmer, nemlig Estland, Letland, Litauen, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, den græske del af Cypern samt Malta. Tilsammen har de ti lande 75 millioner indbyggere. Det udvidede EU omfatter nu 25 lande med 454 millioner mennesker.

14. maj Kronprinsen gifter sig

Kronpris Frederik gifter sig med den australsk fødte Mary Donaldson.

10. juni Forlig om forsvaret

Et stort flertal i Folketinget omfattende seks partier indgår forlig om forsvaret for perioden 2005-09. Forliget indebærer bl.a., at værnepligten nedsættes til fire måneder, og at der ikke indkøbes nye ubåde.

12. juni Aftale om kommunernes økonomi

Finansministeren Thor Pedersen indgår på regeringens vegne forlig med Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomiske ramme for 2005. Dagen før indgik ministeren en lignende aftale med Amtsrådsforeningen om amtskommunernes økonomi næste år.

13. juni Valg til Europaparlamentet

Kun 45,5 pct. af vælgerne i EU-landene afgav deres stemme, hvilket er den hidtil, laveste valgdeltagelse til Europaparlamentet, der nu omfatter 732 mandater heraf 14 danske. I Danmark stemte 47,9 af vælgerne. Valget blev en stor sejr til den tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen fra Socialdemokraterne, mens Venstre, Junibevægelsen og Folkebevægelsen mod EU blev valgets tabere. I Sverige, Storbritannien og de fleste andre EU-lande gik unionsmodstanderne imidlertid frem.

17. juni Enighed om en forfatning for EU

Stats- og regeringscheferne fra de 25 EU-lande når til enighed om et forslag til en forfatning for EU. Samtlige EU-lande skal imidlertid efterfølgende godkende forslaget før forfatningen kan træde i kraft. I flere lande, herunder Danmark, er det besluttet at bringe forfatningsforslaget ud til en folkeafstemning.

24. juni Ny kommunal struktur i Danmark

Et folketingsflertal bestående af regeringspartierne og Dansk Folkeparti enes om en ny kommunal struktur på grundlag af Strukturkommissionens betænkning. De 13 amter nedlægges og sygehusopgaverne overtages af fem store regioner med "hovedstæder" i Ålborg, Viborg, Vejle, Sorø og Hillerød. Regionerne får ikke mulighed for selv at udskrive skatter. Kommunerne, der skal overtage amternes øvrige opgaver, bliver også færre, men større: De 271 kommuner skal reduceres til omkring 100. I november 2005 afholdes kommunalvalg i de nye sammenlagte kommuner. Den ændrede kommunale inddeling med den nye opgave- og byrde-fordeling skal træde i kraft 1. januar 2007.

28. juni Den danske krone får selskab i ERM2

Tre af de nye EU-lande, nemlig Estland, Litauen og Slovenien, indtræder i EU's valutakurssamarbejde ERM2 (Exchange Rate Mechanism), hvor Danmark siden euroens indførelse har været eneste deltagerland. I ERM2 holdes værdien af deltagerlandenes valutaer fast omkring en aftalt centralkurs i forhold til euroen.

29. juni Ny formand for EU-kommissionen

Den portugisiske statsminister José Manuel Durao Barroso udpeges til ny formand for EU-Kommissionen efter den italienske Romani Prodi.

2. aug. Regeringsomdannelse

Statsminister Anders Fogh Rasmussen omdanner sin VK-regering: Kristian Jensen (V) bliver ny skatteminister i stedet for Svend Hovmand, der forlader regeringen. Ny miljøminister bliver TV-journalisten Connie Hedegaard (K), der afløser Hans Christian Smidt (V), som bliver fødevareminister. Han afløser Mariann Fischer Boel (V), der udnævnes til Danmarks nye EU-kommissær i Bruxelles. Eva Kjer Hansen

(V) bliver socialminister og afløser Henriette Kjær (K), der bliver chef for et nyoprettet Familie og forbrugsministerium. U-landsområdet flyttes fra Udenrigsministeriet til Bertel Haarders (V) ministerområde.

11. aug. Landbrugskommissær-posten til Danmark

Danmarks nyudnævnte EU-kommissær Mariann Fischer Boel tildeles landbrugsområdet i EU-kommissionen.

26. aug. Finanslovsforslag for 2005 fremsættes

I det fremlagte finanslovsforslag forventer regeringen, at overskuddet på de samlede offentlige finanser stiger fra 17,4 mia. kr. i 2004 til 29,7 mia. kr. i 2005. For staten alene ventes overskuddet at vokse fra 2,8 mia. kr. til 20,5 mia. kr.

14. sep. Flere valutaer kursnoteres i København

Nationalbanken udvider listen med dagligt offentliggjorte valutakurser med følgende valutaer: Bulgarske lev, cypriotiske pund, maltesiske lira, rumænske lei, slovenske tolar, slovakiske koruna, tyrkiske lira, sydkoreanske won og sydafrikanske rand. Nationalbanken kursnoterer herefter dagligt i alt 29 valutaer.

30. sep. Aktiekurserne op

KFX-aktiekursindekset nåede op på indeks 281,46, hvilket er det højeste niveau for aktiekurser i Danmark siden begyndelsen af september 2001.

7. okt. Olieprisen slår ny rekord

Prisen på råolie steg til over 52 dollar pr. tønde, hvilket er en ny højderekord. Økonomer siger, at en vedvarende høj oliepris vil lægge en dæmper på det økonomiske opsving i Europa og USA.

22. okt. Forslag om en Metro Cityring i København

Regeringen fremlægger forslag om etablering af en Metro Cityring i København. Den nye metrobane skal gå fra Københavns Hovedbanegård, over Højbro plads, Kongens Nytorv, Østerbro, Nørrebro, Frederiksberg og Vesterbro. Arbejdet skønnes at koste 13 mia. kr.

27. okt. Den nye EU-Kommission i vanskeligheder

For ikke at blive nedstemt udsætter José Manuel Barroso afstemningen i Europaparlamentet om godkendelse af hans nye EU-Kommission. Det er modstand mod den udpegede italienske kommissær Rocco Muttiglione, der har luftet kontroversielle synspunkter på homoseksuelle og på kvinders rolle i samfundet, som har fremkaldt situationen.

29. okt. EU's forfatningstraktat underskrives

Ved en højtidelighed i Rom underskrives EU's forfatningstraktat af de 25 landes stats- og regeringschefer. Forfatningen træder i kraft 1. januar 2007, hvis den forinden er godkendt i alle medlemslande hvoraf Danmark og en halv snes andre EU-lande vil lægge sagen ud til folkeafstemning.

1. nov. Dansk aftale om EU's forfatningstraktat

Regeringspartierne Venstre og Konservative indgår aftale med Socialdemokratiet, Radikale og SF om fortolkning af EU's forfatningstraktat. Aftalen indebærer, at de fem partier vil anbefale et ja, når traktaten skal ud til folkeafstemning i Danmark. Aftalen betyder bl.a., at kun i tilfælde af enighed blandt de fem partier kan Danmark gå med til flertalsafgørelse i EU vedrørende en række spørgsmål som f.eks. arbejdstageres sociale sikring og beskyttelse, ophævelse af arbejdskontrakter, beskæftigelsesvilkår for tredjelands borgere, direkte personskatter samt harmonisering af afgif-

ter, herunder moms. Aftalen indebærer også, at forfatnings-traktaten sendes ud til folkeafstemning alene. Først senere kan de fire danske EU-forbehold evt. sendes til afstemning.

2. nov. USA gen vælger Bush som præsident

Ved rekordhøj valgdeltagelse bliver republikaneren George W. Bush genvalgt som præsident i USA for de næste fire år. Modkandidaten, den demokratiske John Kerry bliver slået med 3,5 millioner stemmer. Ved valget styrkes det republikanske partis flertal i begge Kongressens kamre, Senatet og Repræsentanternes Hus.

10. nov. Aftale om finansloven for 2005

Regeringen og Dansk Folkeparti indgår en aftale om finansloven for 2005, der bl.a. indebærer:

- en styrkelse af sundhedsområdet herunder en særlig indsats på kræftområdet. Der afsættes yderligere 575 mill. kr. i 2005.
- en forhøjelse af den supplerende pensionsydelse og et særligt varmetillæg for pensionister. Pensionsydelsen stiger med 340 mill. kr. i 2005.
- styrket forskning især på grundforsknings- og højteknologiområderne. Der afsættes 4 mia. kr. i 2005 i kapitaltilskud finansieret ved salg af statslige aktiver mv.
- en landsdækkende pasningsgaranti for børn.
- antallet af fængselspladser øges med 150 fodlænkepladser til afsoning for spritbilister og yderligere 160 andre afsoningspladser.
- nedsættelse af afgifterne på øl og vin, men afgiftsforhøjelser på cigaretter og på alkoholsodavand.

Med aftalen om 2005-finansloven bekræfter regeringen og Dansk Folkeparti rammerne for den offentlige økonomi frem mod 2010, herunder

- en årlig realvækst i det offentlige forbrug på 0,5 pct.
- fortsat skattestop og fremrykket nedbringelse af den offentlige gæld for at sikre en holdbar finanspolitik.

For at overholde skattestoppet er parterne enige om at nedsætte den statslige bundskat med 150 mill. kr. i konsekvens af de kommunale skattestigninger i 2005, således at den samlede beskatning ikke stiger.

15. nov. Nordisk storbørs på vej

Københavns fondsbørs og den svensk-finsk-baltiske OMX-børs underskriver en hensigtserklæring om at slutte sig sammen. Samtidig opfordres børserne i Oslo og Reykjavik til at slutte sig til den nye nordiske storbørs. Dermed er der taget skridt i retning af et fælles nordisk og baltisk marked for værdipapirer.

16. nov. Grækenland slipper for straf trods euro-snyd

EU's økonomi- og finansministre nøjedes på deres møde i Bruxelles med en henstilling til grækerne om at efterleve den budgetdisciplin, som er forudsætningen for euro-samarbejdet. Det sker, efter at det er kommet frem, at Grækenland i 2001 snød sig ind i euro-samarbejdet ved at indrapportere for små tal for budgetunderskuddet. Realiteten er, at Grækenland hvert eneste år siden 1997 har overskredet ØMU-grænsen om et offentligt budgetunderskud på højst 3 pct. af BNP.

8. dec. Stor mejerifusion

Den dansk-svenske mejerikoncern Arla Foods går sammen med det hollandske mejeriselskab Campina. Godkendes den

nye fusion, bliver Campina-Arla efter omsætning verdens største mejerikoncern og Danmarks næststørste virksomhed efter A.P. Møller-Mærsk.

10. dec. Stor energifusion

Det jysk-fynske elektricitetssamarbejde, Elsam, fusionerer med Dansk Olie og Naturgas, DONG. Fusionen sker på grundlag af en værdi af Elsam på 28 mia. kr. og en værdi af DONG på 21 mia. kr. Fusionen er betinget af konkurrencemyndighedernes godkendelse.

13. dec. USA-renten op

For femte gang i 2004 hæver den amerikanske centralbank den ledende rente. Denne gang med et kvart procentpoint til 2,25 pct.

14. dec. EU støtter Tyrkiets optagelse i EU.

Med godt 60 pct. af de afgivne stemmer støtter EU-parlamentet, at EU skal påbegynde optagelsesforhandlinger med Tyrkiet.

15. dec. Historisk lav rente

Realkreditens rentetilpasningslån refinansieres midt i december til en historisk lav rente. For lån med etårig tilpasning er renten nu nede omkring 2,4 pct. gældende for 2005. Renten for 2004 var på 2,6 pct. og for 2003 på 3,1 pct.

21. dec. SF siger ja til EU-forfatningen

En urafstemning blandt SF's medlemmer viser, at 63,8 pct. af de afgivne stemmer ja til EU's kommende forfatningstraktat. Partiet går dermed ind for EU-forfatningen.

2005

10. jan. Laveste inflation i 46 år

Danmarks Statistik oplyser, at stigningen i forbrugerpriserne fra 2003 til 2004 er på 1,2 pct. Det er den laveste årlige stigning i det gennemsnitlige forbrugerprisindeks siden 1958.

18. jan. Statsministeren udskriver folketingsvalg

Statsminister Anders Fogh Rasmussen udskriver valg til Folketinget. Valgdatoen bliver 8. februar. Hverken på valutamarkedet eller på fondsbørsen opstår der usikkerhed, da der er bred enighed om den økonomiske politik.

2. feb. Det dansk-tyske rentespænd forsvundet

Den danske rente er nu næsten nede på tysk niveau. For første gang kommer forskellen mellem den effektive rente på 10-årige danske statsobligationer og tilsvarende tyske statsobligationer ned under en tiendedel procent. Renten på de danske statsobligationer opgøres til 3,63 pct. og på de tyske obligationer til 3,55 pct. – en forskel på kun 0,08 pct.

8. feb. Fortsat borgerligt flertal bag VK-regeringen

Folketingsvalgets store sejrherre er Det Radikale Venstre med en fremgang på otte mandater. Konservative, Dansk Folkeparti og Enhedslisten går hver frem med to mandater. Venstre taber fire mandater, men bevarer dog stillingen som landets største parti. Venstres tilbagegang opvejes af fremgangen for de Konservative og Dansk Folkeparti, og VK-regeringen fortsætter med et uforandret flertal bag sig på 94 mandater. Socialdemokratiet oplever det dårligste folketingsvalg siden 1973. Partiet mister fem mandater, mens SF mister ét. Kristendemokraterne mister sine fire mandater og glider helt ud af folketinget. CD og Minoritetspartiet klarer heller ikke spærregrensen og forbliver ude. Den socialde-

mokratiske leder, Mogens Lykketoft, påtager sig ansvaret for valgnederlaget og bebuder på valgnatten sin afgang.

9. feb. SF-leder trækker sig

SF's leder gennem 14 år, Holger K. Nielsen, meddeler, at han i kølvandet på et skuffende folketingsvalg trækker sig tilbage som leder af SF.

10. feb. Vismændenes efterlyser ny økonomisk plan

I en kronik i Berlingske Tidende påpeger de tre økonomiske "vismænd", at der er behov for udarbejdelse af en ny og mere realistisk plan for dansk økonomi, end den hidtidige 2010-plan.

11. feb. DONG vinder kampen om energimarkedet

Efter to måneders kamp om det danske energimarked mellem det danske DONG og det svenske Vattenfall, går DONG af med sejren, da det lykkes selskabet at opkøbe to trediedele af aktierne i det jysk-fynske elsamarbejde Elsam. Sammen med øvrige opkøb er der hermed sket en sammenslutning af den danske energisektor omfattende DONG, Elsam, EnergiE2, Nesa, Københavnske energi og Frederiksberg Forsyning. Den nye energikoncern skal godkendes af konkurrencemyndighederne.

15. feb. OECD ønsker reformer i dansk økonomi

Organisationen for økonomisk samarbejde og udvikling, OECD, fremlægger en rapport om dansk økonomi, der på linie med de danske "vismænd" anbefaler reformer, hvis velfærdssamfundet skal bevares. Således ønsker OECD at afskaffe eller i hvert fald begrænse efterlønnen, at nedsætte indkomstskatten og til gengæld hæve afgifter og ejendoms-skatte, samt at ændre på uddannelsesstøtten, så det tilskynder unge til at færdiggøre deres uddannelse hurtigere, end det sker i dag.

15. feb. Forbrugerministeren går af

Familie- og forbrugerminister Henriette Kjær (K) går af som minister, efter at det er kommet frem, at hun og hendes mand har rod i deres privatøkonomi og to gange er blevet dømt i byretten som dårlige betalere.

18. feb. Let omdannet VK-regering

Statsminister Anders Fogh Rasmussen præsenterer en lettere omdannede VK-regering, der omfatter to nye ministre, nemlig Rikke Hvilshøj (V), der overtager Integrationsministeriet fra Bertel Haarder (V), og Lars Barfoed (K), der overtager Familie- og Forbrugerministeriet efter Henriette Kjær (K). Bertel Haarder overtager Undervisningsministeriet efter Ulla Tørnæs (V), der bliver Udviklingsminister. Han overtager også Kirkeministeriet efter Tove Fergo (V), der helt forlader politik. Trafikminister Flemming Hansen (K) overtager energiområdet, men afgiver til gengæld posten som nordisk samarbejdsminister til Miljøminister Connie Hedegaard.

20. feb. Spansk ja til EU-forfatningen

Ved en lav valgdeltagelse (42,3 pct.) siger Spanien ved en folkeafstemning ja til forslaget om en EU-forfatning. 76,7 pct. af de afgivne stemmer var et ja til forfatningstraktaten.

22. feb. Ny 3-årig overenskomst for statsansatte

Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg indgår et forlig om løn- og arbejdsvilkårene på det statslige område for de næste tre år. Rammen udgør 6,96 pct. fordelt over de tre år. Pr. april 2005 udgør den generelle lønstigning 2,3 pct.

27. feb. EU-forfatningen til afstemning i september

Statsminister Anders Fogh Rasmussen beslutter efter samråd med de unions-venlige partier i Folketinget, at der skal afholdes folkeafstemning i Danmark om forslaget om en EU-forfatning. Det bliver tirsdag den 27. september.

3. mar. Aftale om ny kommunal inddeling

VK-regeringen, Socialdemokratiet og de Radikale indgår aftale om en ny kommunal inddeling af Danmark i 99 kommuner med virkning fra 1. januar 2007. I en halv snes kommuner skal der først afholdes folkeafstemning om de nye kommunegrænser. Aftalen indebærer bl.a. en påbudt sammenslutning af Farum og Værløse kommuner samt af Holmsland kommune og den nye storkommune ved Ringkøbing fjord.

4. mar. Fransk folkeafstemning i slutningen af maj

Den franske præsident beslutter, at der skal afholdes folkeafstemning i Frankrig om forslaget til en EU-forfatning. Datoen bliver den 29. maj, hvilket er fire måneder før den danske folkeafstemning om samme emne.

4. mar. Danmark og globaliseringen

Uddannelse er et nøgleord, hvis Danmark skal klare sig i fremtiden. Det understreges i en delrapport fra Velfærds-kommissionen, der handler om hvordan Danmark kan tackle problemerne i forbindelse med globaliseringen.

16. mar. Nationalbanken: Rentspændet nede på nul

Nationalbanken fremlægger sin årsberetning for 2004, som også belyser udviklingen i de første måneder af 2005. Banken konstaterer, at forskellen på den 10-årige danske rente og den tilsvarende tyske rente nu er indsnævret til omkring nul.

21. mar. Olieprisen rekordhøj

Efter et par måneders stigning, når prisen på råolie rekordhøjde med 55 dollar pr. tønde.

22. mar. Euro-pagten om vækst og stabilitet oplødes

Efter pres fra Tyskland og Frankrig, der i flere år har over-skredet kravene i EU's vækst og stabilitetspagt til de offentlige finanser, oplødes reglerne. EU's 25 stats- og regeringschefer enes om, at lande, der overskrider de fastsatte grænser for underskud og gæld, får længere frister til at rette de offentlige finanser op, ligesom de i øvrigt kan slippe for bøder til EU, hvis der kan gives gode forklaringer.

22. mar. Genstart for Lissabon-strategien

EU's stats- og regeringsledere enes om at genstarte Lissabon-processen, der sigter på at gøre EU til verdens mest konkurrencedygtige område. Hvert EU-land skal nu udvikle en national Lissabon-strategi, der skal behandles i Parla-menterne.

1. apr. Rekordoverskud hos A. P. Møller

A.P. Møller Mærsk fremlægger sit årsregnskab for 2004, der viser et overskud på 24,4 mia. kr. mod 17,3 mia. kr. året før.

4. apr. Valutabeholdningen rekordstor

Den danske valutareserve voksede i marts med 11 mia. kr. til 235,1 mia. kr. Dermed er den hidtidige rekord fra juni 2004 overgået.

4. apr. Færøerne får større selvstændighed

Statsminister Anders Fogh Rasmussen og Færøernes lag-mand Johannes Eidesgaard underskriver en erklæring, der

giver færingerne mulighed for øgede beføjelser over færøske sagsområder. Ifølge aftalen vil Færøerne kunne overtage ansvaret for samtlige sagsområder undtaget statsforfatningen, statsborgerskabet, Højesteret, Udenrigs- og forsvarspolitikken, samt valuta- og pengepolitikken.

4. apr. Lukkeloven bliver lempet

Regeringen bebuder, at den vil ændre lukkeloven, således at det med virkning fra 1. juli i år bliver muligt for butikkerne at holde åbent om søndagen 20 gange om året mod de nuværende kun otte gange.

5. apr. Regeringen nedsætter et globaliseringsråd

Med statsministeren som formand nedsætter regeringen et globaliseringsråd, bestående af topfolk fra erhvervslivet og nogle få ministre. Rådet skal fremlægge visioner og forslag til, hvordan Danmark skal klare sig i fremtidens stærke internationale konkurrence.

8. apr. Lego vil flytte produktionen til udlandet

Lego-chef Jørgen Vig Knudstorp oplyser, at man Lego agter at flytte produktionen fra Danmark (Billund) til lande med lavere omkostninger, f.eks. Kina. Også Lego-fabrikkerne i USA og i Schweiz planlægges lukket og produktionen flyttet til lande med lavere omkostninger.

12. apr. Socialdemokratiet vælger ny formand

Ved en urafstemning blandt Socialdemokratiets medlemmer vælges den 38-årige Helle Thorning-Schmidt til ny partiformand med 53 pct. af stemmerne mod 47 pct. til modkandidaten Frank Jensen. 45.609 af partiets medlemmer afgav deres stemme svarende til en valgdeltagelse på 88. pct.

21. apr. Stor mejerifusion aflyst

Den i december bebudede fusion mellem mejerigiganterne Arla Foods og Campina er aflyst. Ledelserne i de to selskaber kunne ikke blive enige om en fælles løsning.

25. apr. Bulgarien og Rumænien på vej mod EU

Rumænien og Bulgarien underskriver EU's tiltrædelsestraktat og tager dermed første skridt i retning af EU-medlemskab. Landene ventes optaget i 2007.

29. apr. SF vælger ny formand

Ved en urafstemning blandt SF's medlemmer vælges den 53-årige Villy Søvndal som ny formand efter Holger K. Nielsen. Villy Søvndal får næsten 60 pct. af stemmerne, mens Pia Olsen får 34 pct. og Meta Fuglsang ca. 7 pct. Godt 78 pct. af SF's ca. 8.300 medlemmer deltog i afstemningen.

2. maj Flere lande med i EU's fastkurssamarbejde

Cypern, Malta og Letland indtræder i fastkurssamarbejdet ERMII, hvor de deltagende lande fastholder deres valuta omkring en aftalt centalkurs i forhold til euroen. Foruden de tre lande er også Estland, Litauen, Slovenien og Danmark med i ERM II-samarbejdet. Kun Danmark har dog aftalt meget små udsving i forhold til den aftalte centalkurs.

5. maj Parlamentsvalg i UK – regeringen fortsætter

Trods tilbagegang og med kun 35 pct. af de afgivne stemmer bag sig vandt Labour-partiet parlamentsvalget i Storbritannien. På grund af valgsystemet fik Labour 354 af parlamentets i alt 645 mandater. Med dette flertal fortsætter Tony Blair sin tredje periode som statsminister i Storbritannien.

9. maj ISS solgt til store kapitalfonde

Rengørings- og serviceselskabet ISS sælges til den svenske kapitalfond EQT og den amerikanske Goldmann Sachs Capital Partners for over 20 mia. kr. Det er ny dansk rekord for et virksomhedssalg.

29. maj Fransk nej til EU-forfatningen

Med en valgdeltagelse på 69,7 pct. stemmer franskmændene nej til forslaget om en EU-forfatning. 54,9 pct. stemte nej og 45,1 pct. stemte ja. I september 1992 afholdt Frankrig også folkeafstemning om en EU-sag, nemlig Maastrichttraktaten, som dengang fik ja fra 51,0 pct. og nej fra 49,0 pct. af de afgivne stemmer.

31. maj Barsebäck lukker

Det svenske kraftværk Barsebäck lukker den sidste af sine atomreaktorer efter 30 års drift.

1. juni Hollandsk nej til EU-forfatningen

Tre dage efter det franske nej til EU-forfatningen siger også de hollandske vælgere nej. 61,6 pct. af de afgivne stemmer siger nej og kun 38,4 pct. ja. Valgdeltagelsen blev overraskende høj: 62,8 pct.

2. jun. Euro-fald efter fransk og hollandsk EU-nej

Euroen falder til sit laveste niveau i otte måneder efter at Frankrig og Holland har stemt nej til EU's forfatning. Euroens kursfald skyldes også forlydender om et møde mellem den tyske centralbankchef og finansminister, hvor sidstnævnte skulle have givet euroen skyld for den skrantende tyske økonomi. Ifølge magasinet Stern skulle en ophævelse af euro-møntunionen været kommet på tale. Sagen dementeres hurtigt.

3. jun. Dansk rente lavere end den tyske

For første gang i mange årtier er den danske rente nu under den tyske. Renten på 10-årige danske statsobligationer har i dag bevæget sig ned under den tilsvarende tyske rente. Dermed er rentespændet til Tyskland negativt. En årsag til udviklingen er, at Danmark har overskud på statsbudgettet, mens Tyskland store underskud, som finansieres med udstedelse af statsobligationer.

5. jun Schweiz tilslutter sig EU's Schengenaftale

Ved en folkeafstemning i Schweiz siger 55 pct. ja til, at landet tilslutter sig EU's pasfri zone inden for det såkaldte Schengen-samarbejde.

10. jun. Aftale om kommunernes økonomi for 2006

Regeringen indgår aftaler med henholdsvis Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen om den kommunale og amtskommunale økonomi for overgangsåret 2006, inden kommunalreformen træder i kraft 1. januar 2007. Aftalen indebærer bl.a. flere penge til sundhed samt en forstærket indsats for at få indvandrere i arbejde.

10. jun. Mærsk ønsker stor rederifusion

A. P. Møller - Mærsk bekræfter et købstilbud, som indebærer at rederiet overtager verdens tredje største containerrederi, det hollandske Royal P&O Nedlloyd NV.

17. jun. Heller ingen SP-bidrag de næste to år

Suspensionen af indbetalinger til Særlig Pensionsopsparing i 2004 og 2005, der blev besluttet i forbindelse med den såkaldte forårspakke, forlænges frem til og med 2007. Det har regeringen og Dansk Folkeparti aftalt.

17. jun. EU-topmøde ender i fiasko

Det lykkes hverken for EU's stats- og regeringschefer at finde en løsning på problemerne efter de franske og hollandske nej til EU-forfatningen eller at enes om EU-budgettet for de kommende år. I konsekvens heraf udskydes den planlagte folkeafstemning i Danmark den 27. september på ubestemt tid.

20. jun. Olieprisen sætter ny rekord

Prisen på råolie er nu steget til næsten 60 dollar pr. tønde, hvilket er ny højderekord.

22. jun. Ny nationalbankdirektør

Regeringen udnævner den 62-årige departementschef i Statsministeriet, Nils Bernstein, til ny nationalbankdirektør efter Bodil Nyboe Andersen, der fratræder i november.

4. jul. Rekordstor valutabeholdning

Nationalbanken offentliggør tal, som viser, at den danske valutareserve er rekordstor: 236,3 mia. kr. ved udgangen af juni.

5. jul. USA's præsident besøger Danmark

På vej til G-8 møde i Skotland besøger den amerikanske præsident, George W. Bush Danmark den 5. og 6. juli.

7. jul. Terrorbomber i London

Fire bomber eksploderer i London, tre på undergrundsstationer og én i en bus. 56 mennesker mister livet og over 700 såres. En gruppe med tilknytning til al-Qaeda menes at stå bag udåden, som udløser forhøjet terrorberedskab i en række europæiske storbyer, heriblandt København.

10. jul. Luxembourg siger ja til EU-forfatningen

Ved en folkeafstemning siger 56,5 pct. af vælgerne ja til forslaget til en EU-forfatning. 43,5 pct. stemte nej. Valgdeltagelsen var på 90 pct. Der er stemmepligt i Luxembourg.

21. jul. Lille opskrivning af den kinesiske valuta

Efter længere tids pres fra især USA opskriver Kina sin valuta, Yuan'en, med 2,1 pct. over for US-dollars. Hvor der før skulle 8,28 yuan til en dollar, går der nu 8,11 yuan på en dollar.

21. jul. Mislykkede terrorbomber i London

To uger efter terrorbomberne i London forsøges fire nye bomber bragt til sprængning, men kun tændsatserne sprænger og ingen mennesker dræbes eller såres alvorligt.

23. jul. Terrorbomber i Sharm el-Sheik

Terrorbomber i bade- og dykkerbyen Sharm el-Sheik i Ægypten dræber 88 mennesker og sårer mange.

2. aug. Islændinge køber Illum

Stormagasinet Illum købes af den islandske Baugur Group, der i forvejen ejer Magasin.

2. aug. Aktiekurserne slår hidtidig rekord

Det ledende aktiekursindeks, KFX-indekset, noteres højere end den hidtidige rekord på 354,08, som blev sat 24. oktober 2000. KFX-indekset nåede bunden den 12. marts 2003 med 169,04, men er nu steget til mere end det dobbelte.

8. aug. Mærsk køber stort op i Nordsøen

A. P. Møller Mærsk køber olierettigheder til ti produktionsfelter i Nordsøen for 17,8 mia. kr. Sælgeren er det amerikanske selskab Kerr-McGee.

11. aug. Ny rekord for olieprisen

For første gang handles en tønde råolie til 65 dollar. Det er stor efterspørgsel efter olie kombineret med en frygt for forsyningsvigt ved terrorangreb i Saudi-Arabien, der har drevet prisen op på dette rekordniveau.

26. aug. Finanslovsforslaget for 2006 fremlægges

VK-regeringen fremlægger sit forslag til finanslov for 2006, som budgetterer med et overskud på 40 mia. kr. Forslaget indeholder nye initiativer for ca. 4 mia. kr. Se mere på www.fm.dk

29. aug. Orkan i Mexikanske Golf får olieprisen op

En voldsom orkan i Den Mexikanske Golf fører til store ødelæggelser og tusinder af omkomne i USA's sydstaten, hvor bl.a. New Orleans oversvømmes. Store ødelæggelser sker også af olieanlæg i Den Mexikanske Golf, hvilket får oliepris- og benzinpriserne til at stige til rekordhøjder, og renten til at falde. Olieprisen kommer op over 70 dollar tønden.

12. sep. Valg i Norge fører til ny regering

Arbejderpartiet bliver den store sejrherre ved Stortingsvalget i Norge. Selv om også Fremskridtspartiet også går stærkt frem, kan det ikke opveje de andre borgerlige partiers tilbagegang. Ny statsminister bliver Arbejderpartiets leder Jens Stoltenberg for en regering bestående af ministre fra Arbejderpartiet, Senterpartiet og Socialistisk Venstreparti.

18. sep. Valg i Tyskland med uklart resultat

Valget til den tyske Forbundsdag giver det store borgerlige parti CDU/CSU 35,2 pct. af stemmerne, mens Socialdemokraterne fik 34,2 pct. Begge de store partier gik lidt tilbage, og der tegner sig ikke noget klart flertal i det nye tyske parlament. Den borgerlige kanslerkandidat Angela Merkel skal nu forsøge at finde regeringsmuligheder.

25. sep. Valg i Polen giver borgerligt flertal

De to borgerlige partier i Polen, der begge har rødder i fagforeningen Solidaritet, vinder ved parlamentsvalget en stor sejr over den regerende Demokratiske Venstrealliance bestående af bl.a. ekskommunister.

10. okt. Angela Merkel bliver Tysklands nye kansler

Den 51-årige Angela Merkel fra det borgerlige CDU/CSU afløser den 61-årige socialdemokrat Gerhard Schröder som Tysklands kansler. Hun kommer til at stå i spidsen for en regering omfattende Tysklands to store partier, det borgerlige CDU/CSU og det socialdemokratiske SPD. Den formelle udnævnelse finder først sted midt i november.

27. okt. EU-topmøde i London.

Regeringscheferne fra de 25 EU-lande drøfter situationen efter forfatningstraktatens skibbrud. Ingen konkrete resultater af mødet.

7. nov. Aftale om finansloven for 2006

Regeringen og Dansk Folkeparti indgår en aftale om finansloven for 2006, der bl.a. indeholder forbedringer for førtidspensionister og flere midler til ældreområdet, især hjemmehjælpen. Der bliver også flere penge til forskning og til folkeskolen. Taksterne for børnehaver og vuggestuer nedsættes. Også kraftvarmeværkernes afgifter på el og varme nedsættes.

15. nov. Mange S-sejre ved kommunevalget

Socialdemokratiet blev det parti, som efter kommunevalget satte sig på flest borgmesterposter i de 98 nye storkommuner.

ner med Venstre på en andenplads. I København vandt Socialdemokratiet en stor sejr og sidder fortsat på overborgmesterposten med Ritt Bjerregaard som ny overborgmester. I Århus måtte Venstres Louise Gade afgive borgmesterposten til Socialdemokratiets Nicolai Wammen, mens Socialdemokratiets Anker Boye i Odense måtte vige borgmesterposten til fordel for den konservative Jan Boye. I den nye Aalborg storkommune fortsætter Socialdemokratiet med Henning G. Jensen på borgmesterposten, og i Esbjerg storkommune fortsætter Venstres Johnny Søtrup som borgmester.

Valgdeltagelsen blev i gennemsnit for landets kommuner 69,4 pct. Det er helt på linie med den gennemsnitlige valgdeltagelse ved kommunalvalgene siden 1970 (bortset fra valget i nov. 2001, som var atypisk pga. folketingsvalg samtidig med kommunevalget).

Ved valget til de fem nye storregioner, der afløser amtskommunerne, satte Socialdemokratiet sig på formandsposten i Nordjylland, Midtjylland og Hovedstadsregionen, mens Venstre fik formandsposten i Syddanmark og på Sjælland.

22. nov. Tyskland får sin første kvindelige kansler

Den borgerlige CDU-leder Angela Merkel godkendes som ny tysk kansler ved en hemmelig afstemning i Forbundsdagen. To tredjedele af medlemmerne stemte for hende.

23. nov. OECD ønsker efterlønnen afskaffet

Den økonomiske samarbejdsorganisation OECD foreslår i rapporten "Ageing and Employment Policies", at Danmark helt afskaffer efterlønsordningen og også gennemfører andre tiltag, der kan fastholde de ældre på arbejdsmarkedet i flere år end nu.

28. nov. Slovakiet optages i EU's fastkurssamarbejde

Slovakiet indtræder som det ottende medlem i EU's valutakurssamarbejde, ERMII, hvor også Danmark deltager.

31. nov. TDC overtages af fem kapitalfonde

Fem internationale kapitalfonde vil købe det danske teleselskab TDC og tilbyder en pris på 76 mia. kr. TDC-ledelsen er positiv over for købstilbuddet, og dermed bliver Danmarks historiens største virksomhedshandel en realitet, hvis handelen godkendes.

1. dec. Den europæiske centralbank hæver renten

Den europæiske centralbank, hæver renten fra 2,00 til 2,25 procent. Det er den første renteforhøjelse i mere end fem år. Den danske Nationalbanken hæver renten tilsvarende.

7. dec. Velværdskommissionen barsler med rapport

I et oplæg "Fremtidens velfærd - vores valg" fremsætter Velværdskommissionen efter to års arbejde 43 konkrete forslag til, hvordan Danmark bør tackle en fremtid med flere ældre og færre i den erhvervsaktive alder. Kommissionen foreslår bl.a., at efterlønnen skal udfases, folkepensionsalderen skal vokse i takt med levealderen, skolestarten skal fremrykkes, de unge skal hurtigere gennemføre en uddannelse og i arbejde, skatten på arbejde skal lempes, og der skal indføres en mindre brugerbetaling på sundhedsydelser.

15. dec. Højere terminsbetalinger i 2006

Realkreditens rentetilpasningslån refinansieres i december til en lidt højere rente. For lån med etårig tilpasning er renten for 2006 således sat til ca. 2,9 pct. mod ca. 2,4 pct. for 2005. Det betyder højere terminsbetalinger for de mange husejere med rentetilpasningslån.

31. dec. Omsætningsrekord på børsen

Handelen med danske værdipapirer slog alle rekorder i det forløbne år. På fondsbørsen blev der i 2005 omsat aktier for 937,2 mia. kr. svarende til en vækst på 58 pct. i forhold til 2004. Generelt steg aktiekurserne med knap 40 pct. (OMXC-indekset), mens OMXC20-indekset (omfattende de 20 mest omsatte aktier) steg med 37 pct.

2006

8. jan. ATP afviser at sælge sine TDC-aktier

ATP vil ikke sælge sine aktier i TDC til den tilbudte kurs til de udenlandske kapitalfonde i konsortiet NTC, der ønsker at købe alle TDC-aktierne. Derved er der opstået tvivl om salget af TDC kan blive til noget.

11. jan. EU-dom mod eksklusivaftaler

Den europæiske menneskerettighedsdomstol i Strasbourg fastslår i en dom, at eksklusivaftaler, der tvinger lønmodtagere til at være medlem af et bestemt fagforbund, er i strid med menneskerettighederne. På denne baggrund bebuder VK-regeringen et lovforslag, der vil forbyde alle former for eksklusivaftaler, så reglerne også kommer til at omfatte de liberale erhverv.

11. jan. Holland erklærer EU-forfatningen for død

Den hollandske udenrigsminister, Bernard Bot, siger ligeud, at EU's forfatningstraktat er død efter de hollandske og franske folkeafstemninger sidste år. Den hollandske regering er ikke indstillet på at arbejde for en omgørelse af det hollandske vælgerflertals nej til EU-forfatningen.

26. jan. Saudi-Arabien boykotter danske varer

Religiøse og politiske ledere i Saudi-Arabien opfordrer til boykot af danske varer med den begrundelse af Jyllands-Postens tegninger af profeten Muhammed er en religiøs krænkelse, som skal undskyldes. I de følgende dage og uger breder boykotten sig til mange muslimske lande.

1. feb. Muhammed-tegninger i flere aviser i Europa

I kølvandet på afbrændinger af Dannebrog i flere muslimske lande bringer en række europæiske aviser Jyllands-Postens karikaturtegninger af profeten Muhammed, der jo er årsagen til de voldsomme reaktioner.

2. feb. Enighed om Metro cityring

VK-regeringen indgår forlig med Socialdemokratiet, Radikale og Dansk Folkeparti om at bygge en metro citirring i København med 17 underjordiske stationer. Prisen anslås til 15 mia. kr.

4. feb. Den danske ambassade i Syrien afbrændes

Den danske ambassade i Syrien sættes i brand af rasende muslimer, som kræver en undskyldning fra Danmark for Jyllands-Postens Muhammed-tegninger.

5. feb. Det danske konsulat i Libanon afbrændes

Demonstranter i Libanon sætter ild til det danske general-konsulat i Beirut.

6. feb. Den danske ambassade i Iran angribes

Muslimske demonstranter angriber den danske ambassade i Irans hovedstad Teheran. De dansk-fjendtlige demonstrationer breder sig til afrikanske lande, som Nigeria og Kenya, samt til fjernøstlige lande som Malaysia, Indonesien og Philippinerne. USA, Storbritannien, NATO, EU og en række

andre aktører i det internationale samfund tager stærkt afstand fra de voldelige handlinger.

9. feb. Muslimske boykot uden stor effekt økonomien
Danmarks Statistik oplyser, at eksporten i 2005 til de 57 lande, der er medlemmer af OIC, Organization of the Islamic Countries, beløb sig til 14,9 mia. kr. Det er 3 pct. af den samlede danske eksport. Hverken aktiekurserne, obligationskurserne eller kronekursen er nævneværdigt påvirket af den boykot af danske varer, som er sat i værk i en række muslimske lande.

9. feb. SAS fremlægger 2005-regnskab med overskud
For første gang i fem år fremlægger det skandinaviske luftfartsselskab SAS et årsregnskab, som viser overskud.

9. feb. Stort overskud i Den Danske Bank
Landets største bank, Den Danske Bank, fremlægger et 2005-regnskab, som viser et overskud på 12,8 mia. kr. efter skat. Der er tale om en markant forbedring i forhold til 2004.

13. feb. Demokratiske Muslimer til Marienborg
En snes repræsentanter for den nystiftede forening, Demokratiske Muslimer, mødes med statsminister Anders Fogh Rasmussen på regeringens ejendom Marienborg for at drøfte krisen om Muhammed-tegningerne.

16. feb. EU-servicedirektivet vedtaget i ændret udgave
Europaparlamentet vedtager det såkaldte servicedirektiv, som sigter på at give forbrugerne lettere adgang til et større udvalg af tjenesteydelser. I forhold til det oprindelige meget udskældte forslag, er der bl.a. sket den ændring, at serviceudbydere skal følge reglerne i værtslandet – ikke i hjemlandet.

17. feb. Nationalbanken hæver renten ensidigt
Nationalbanken foretager en selvstændig dansk renteforhøjelse, som dog er ganske beskeden, nemlig på 0,1 pct. Det sker med henvisning til udstømning af valuta forårsaget af danske investorers køb af udenlandske aktier.

21. feb. Carlsberg flytter produktion til Fredericia
Carlsberg beslutter at lukke sit bryggeri i Valby. Produktionen skal flyttes til Fredericia.

27. feb. Aftale om kommunal udligningsreform
I kølvandet på den nye kommunale inddeling indgår regeringspartierne en aftale med Dansk Folkeparti og De Radikale om en kommunal finansieringsreform, som vil flytte betydelige skattebeløb fra kommunerne i hovedstadsområdet til Vestdanmark.

2. mar. Den europæiske centralbank hæver renten
Den europæiske Centralbank hæver renten med 0,25 pct., og den danske nationalbank følger efter med en tilsvarende forhøjelse af renten i Danmark.

2. mar. Kronen støttet med 34 mia. kr. i februar
Nationalbanken foretog i februar støtteopkøb af danske kroner for 34 mia. kr. for at holde kronekursen tæt på den aftalte centralkurs i forhold til euroen. Derved faldt valuta-beholdningen med 15 pct. Det er danske investorers om-lægning fra danske til udenlandske aktier, som ligger bag valutaudstrømningen.

14. mar. Fugleinfluenza i Danmark

En død musvåge fundet på Svinø strand ved Næstved viser sig at være død af fugleinfluenza. Det er det første tilfælde af den frygtede sygdom i Danmark.

19. mar. Dansk soldat bombe-dræbes i Irak

En dansk soldat bliver dræbt af en vejside-bombe under patruljekørsel i det sydlige Irak.

21. mar. Globaliseringsrådet fremlægger 333 forslag

Globaliseringsrådet, der har statsministeren som formand, fremlægger 333 forslag i pjecen "Fremgang, fornyelse og tryghed – strategi for Danmark i den globale økonomi – de vigtigste initiativer".

29. mar. Skuffende regnskab fra A. P. Møller

Et skuffende regnskab fra A. P. Møller-Mærsk fik kursen på Mærsk-aktierne til at falde

31. mar. Udlandsgælden er nu helt væk

Nationalbanken oplyser, at Danmark for første gang siden 2. verdenskrig er gældfri i forhold til udlandet. Ved udgangen af 2005 oversteg de danske tilgodehavende i udlandet således den samlede gæld til udlandet med 36 mia. kr. Danmark har dermed netto-tilgodehavende i udlandet svarende til godt 2 pct. af BNP. Udlandsgælden kulminerede i 1988, da den udgjorde 48 pct. af BNP.

3. apr. Nye fællesnordiske aktieindeks

Den nordiske OMX-børs, der omfatter børserne i København, Stockholm, Helsingfors, Riga, Tallinn og Vilnius, introducerer i samarbejde med børserne i Oslo og Reykjavik en række nye aktieindeks, VINX-indeksene. VINX-indeksene skal afspejle kursudviklingen i den nordisk-baltiske region og fremhæve investeringsmulighederne der.

4. apr. Velfærdsudspil fra VK-regeringen

VK-regeringen fremlægger en stribe forslag som både skal tackle udfordringerne fra globaliseringen og fra den voksende forsørgerbyrde som følge af befolkningsudviklingen i Danmark. Forslagene præsenteres i pjecen "Fremtidens velstand og velfærd – velfærdsreformer og investeringer i fremtiden". Forslagene indebærer bl.a. højere aldersgrænser for at gå på efterløn og pension, en ændret uddannelsesstøtte, der tilskynder unge til at færdiggøre deres uddannelse hurtigere, samt flere penge til forskning.

10. apr. Tæt valgopgør giver magtskifte i Italien

Ved valget i Italien får centrum-venstre-fløjen med Romano Prodi i spidsen et spinkelt flertal i begge parlamentets kamre. Dermed bliver der et magtskifte i Italien, hvor Romano Prodi afløser Italiens regeringsleder gennem fem år, Silvio Berlusconi.

18. apr. Olie- og benzinprisen slår nye højdererekorder

Prisen på råolie sætter ny rekord med over 72 dollar pr. tønde. Det sker under indtryk af risikoen for en konflikt mellem de vestlige lande og det olieeksporterende Iran, som mistænkes for at udvikle atombomber. Også den kraftige økonomiske vækst i Kina har været med til at drive olieprisen op. I Danmark er benzinprisen nu oppe over 10 kr. for en liter blyfri oktan 95.

27. apr. Laveste ledighed mere end 30 år

Antallet af arbejdsløse faldt i marts til 133.500 personer svarende til 4,8 pct. af arbejdsstyrken. Det er den laveste ledighed i Danmark i mere end 30 år. Ledigheden har været

jævnt faldende siden december 2003, hvor den senest toppede med godt 185.000 personer svarende til 6,7 pct. af arbejdsstyrken.

3. maj Stort underskud på Lindøværftet

Underskuddet i A.P. Møllers værftgruppe blev i 2005 på godt 775 millioner kroner. Der er næsten tale om en fordobling i forhold til 2004. Det er især Odense Stålskibsværft Lindø, der skaber problemer. Værftet har ikke leveret den produktivetsforbedring, som A.P. Møller - Mærsk har stillet krav om.

11. maj Fødevarekontrollen skal undersøges

Regeringen og Dansk Folkeparti er klar med et kommissorium for en uafhængig undersøgelse af Fødevarekontrollen. Udspillet kommer efter lang tids problemer i fødevaresektoren med fund af gammelt kød, manglende tilsynsbesøg og fejl i kontrolrapporter. Kulegravningen af fødevarekontrollen skal være klar inden årets udgang.

15. maj Stort fald i aktiekurserne

Få dage efter et historisk toppunkt den 10. maj falder de danske aktiekurser kraftigt. Det ledende aktiekursindeks (OMXC20) faldt således med 3,7 pct. i løbet af dagen, og yderligere markante kursfald sker de følgende dage. Det er den høje oliepris kombineret med frygten for stigende renter samt faldende huspriser og dollarkurs, som menes at ligge til grund for aktiekursfaldet. Også i andre lande faldt kurserne på aktier.

28. maj Tænkepausen om ny EU-traktat forlænges

Et år efter det franske nej til forslaget om en EU-forfatning beslutter EU-landenes udenrigsminister på et møde i Wien at forlænge den såkaldte "tænkepause" med yderligere et år til sommeren 2007.

3. jun. Montenegro bliver et selvstændigt land

Parlamentet i Montenegro erklærer landet for en selvstændig stat. Det hidtidige fællesskab med Serbien opløses, og dermed forsvinder også den sidste rest af det tidligere Jugoslavien. Det sker efter at en folkeafstemning i maj viste, at et flertal (godt 55 pct.) af montenegrinerne ønsker selvstændighed.

1. jun. Vismændene advarer mod overophedning

De tre økonomiske vismænd fremlægger deres sommerrapport over dansk økonomi, hvor de advarer mod risiko for overophedning af økonomien med dertil hørende større inflation og forringet konkurrenceevne. Desuden foreslår vismændene afgifter på kørsel i de store byer.

10. jun. Aftale om regionernes økonomi for 2007

Regeringen indgår en aftale med Danske Regioner om regionernes økonomi for 2007. Aftalen indebærer bl.a. 925 mill. kr. mere til sygehusene i forhold til 2006. Derudover afstikker aftalen retningslinierne for den fremtidige sygehusstruktur.

16. jun. DONG indgår aftale om gas fra Rusland

Dansk Olie og Naturgas (DONG) indgår sin første aftale om levering af naturgas fra Rusland. Ifølge aftalen skal Gazprom fra 2011 via det nordeuropæiske gasrørnet levere 1 milliard kubikmeter gas om året til danskerne. Det skal ske i 20 år med mulighed for betydelig forøgelse af de årlige mængder.

20. jun. Forlig om fremtidens velfærd

Regeringen indgår forlig med Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale om indretning af velfærdssamfundet, således at den kommende stigning i den såkaldte ældrebyrde kan tackles. Forliget indebærer bl.a., at aldersgrænsen for efterløn og folkepension hæves, at unge skal hurtigere i gang med en uddannelse og at flere indvandrere skal i arbejde.

20. jun. Dansk kreditværdighed står stærkt

Kreditværdighedsinstituttet Standard & Poor's fremlægger en rapport, der viser, at Danmark i modsætning til de fleste andre vestlige industrilande, står stærkt rustet til at fastholde sin topkarakter i kreditværdighed, AAA. Det er den voksende andel af ældre, som undergraver økonomierne i de fleste andre vestlige industrilande.

20. jun. Lego flytter produktionen til Østeuropa

Legetøjsfabrikken Lego oplyser, at man i løbet af de næste tre år vil flytte produktionen til Østeuropa og Mexico. 900 medarbejdere i Billund må derfor finde andet arbejde. Det bliver næppe svært for de fleste, da der er mangel på arbejdskraft i området.

14. jul. Ny rekord i prisen på olie

Prisen på en tønde råolie passerer 78 dollar. Det er især frygt for manglende olieforsyning i kølvandet på en krig i Mellemøsten, som har drevet olieprisen i vejret. Benzinprisen i Danmark nærmer sig 11 kr. for en liter 95 oktan, blyfri.

27. jul. Laveste ledighed i 30 år

Danmarks Statistik oplyser, at arbejdsløsheden – rensset for normale sæsonsvingninger – i juni er faldet til 123.100 ledige – svarende til 4,5 pct. af arbejdsstyrken. Det er den laveste ledighed i godt 30 år.

15. aug. Huspriserne stiger ind i 2006

Danmarks Statistik oplyser, at priserne på samtlige kategorier af huse og ejendomme er fortsat med at stige i 1. kvartal 2006.

21. aug. Nye gratisaviser udsendes

Både Det Berlingske Officin og JP/Politikens Hus starter udgivelsen af nye husstandsdelte gratisaviser. Det sker efter at det islandske Dagsbrun tidligere meldte ud, at man vil udgive en gratisavis i Danmark. Den er dog endnu ikke udkommet.

21. aug. Våbenhvile i Mellemøstenkrigen

Med FN's mellemkomst træder en våbenhvile i kraft i krigen mellem Israel og Hisbollah. En FN-styrke skal indsættes i det sydlige Libanon for at sikre freden.

23. aug. TV2 køber en radio-kanal

TV2 køber den femte landsdækkende FM-radiokanal og får dermed mulighed for at sende radio til ca. 85 pct. af befolkningen. Auktionsprisen blev på 184 mill. kr. fordelt over de næste otte år, altså 23 mill. kr. årligt.

29. aug. Finanslovsforslag for 2007 fremsættes

Finansminister Thor Pedersen fremsætter finanslovsforslaget for 2007, som indeholder nye initiativer for 8,8 mia. kr. heraf 2 mia. kr. til en "Globaliseringspulje", der skal investere i forskning, uddannelse og iværksætteri.

31. aug. Tvind-stifter frifindes for svindel

Tvind-skolernes stifter, Mogens Amdi Petersen og seks andre Tvind-folk frifindes for skattesvig og underslæb ved retten i Ringkøbing.

5. sep. Syv unge fra Fyn anholdes for terrorplaner

Syv unge muslimer fra Vollsmose-kvarteret i Odense anholdes ved en stor politiaktion. De sigtes for at planlægge en terror bombesprængning – og bliver varetægtsfængslet.

12. sep. Olieprisen falder

Olieprisen er faldet med 18 procent de seneste otte uger. Det er bl.a. fyldte olielagre i USA, som har fået prisen på olie og benzin til at falde.

17. sep. Borgerlig valgsejr og regeringsskifte i Sverige

Sverige får en borgerlig regering med den konservative partileder Frederik Reinfeldt som ny statsminister. Han afløser den socialdemokratiske Göran Persson. De fire borgerlige partier (Moderaterne, Centerpartiet, Folkpartiet og Kristdemokraterne) gik tilsammen 20 mandater frem og vandt valget til den svenske Riksdag. I den nye Riksdag råder de borgerlige alliance-partier nu over 178 mandater mod venstrefløjens (Socialdemokraterna, Vänstrepartier og Miljöpartiets) 171 mandater.

6. okt. Ny svensk regering præsenteres

Den nye konservative statsminister i Sverige, Fredrik Reinfeldt, præsenterer sin borgerlige fireparti-regering, Udenrigsminister bliver tidligere statsminister Carl Bildt, mens Kristdemokraternes leder Göran Hägglund bliver socialminister og Folkpartiets leder, Lars Leijonborg, bliver uddannelsesminister.

16. okt. Aktiekurserne på ny rekord

Aktiekurserne er efter nogle måneders stigning kommet op og passerer den hidtidige top fra maj, hvor C20-indekset nåede op på 417,05.

7. nov. Aftale om Finansloven for 2007

For sjette år i træk indgår regeringen og Dansk Folkeparti en aftale omkring finansloven. Aftalerne indeholder nye initiativer for 8,3 mia. kr. i 2007.

16. nov. Kvalitetsreform på vej i offentlig sektor

Regeringen offentliggør pjecen "På vej mod en kvalitetsreform", som lægger op til debat om, hvordan den offentlige service kan forbedres. Tanken er, at regeringen i sommeren 2007 vil fremlægge sin strategi for en kvalitetsreform.

6. dec. Rapport anbefaler tilbagetrækning fra Irak

Irak Studiegruppen, med forhenværende amerikanske udenrigsminister James Baker i spidsen, anbefaler i sin rapport, at de amerikanske styrker gradvis skal trække sig fra kamp i Irak. Regeringen i Bagdad skal selv vise "betydelige fremskridt", hvis USA fortsat skal støtte den, siger den såkaldte Baker-rapport. Samtidig anbefaler den, at USA engagerer sig direkte og konstruktivt med Iran og Syrien - som George W. Bush ellers ser som en del af "Ondskabens Akse".

2007

1. jan. Bulgarien og Rumænien i EU

EU blev pr. 1. januar udvidet til 27 medlemmer, idet Bulgarien og Rumænien indtrådte som medlemmer af EU. Vejen fra seks til 27 medlemslande:

1957: EF dannes med seks landes undertegnelse af Rom-traktaten. Det er Vesttyskland, Frankrig, Italien, Holland, Belgien og Luxembourg.

1973: Danmark, Storbritannien og Irland kommer med.

1981: Grækenland bliver medlem.

1986: Spanien og Portugal bliver optaget i samarbejdet.

1990: Efter Berlinmurens fald er hele Tyskland medlem.

1995: Østrig, Finland og Sverige bliver medlemmer.

2004: EU udvides på én gang med hele 10 lande fra fortrinsvis Øst- og Centraleuropa. Det er Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta.

2007: Rumænien og Bulgarien optages i EU.

1. jan. Slovenien indfører Euroen

Slovenien blev det trettende land, der udskiftede sin nationale møntfod med EU's fælles møntfod. Dermed er Slovenien det første land fra den tidligere Østblok, der indfører Euroen.

10. jan. EU vil skære CO₂ med 20 pct.

EU's 27 medlemslande skal skære deres udslip af CO₂ og andre drivhusgasser med mindst 20 pct. inden 2020 i forhold til 1990-niveau. Det fremgår af den nye EU-energiplan, som Kommissionen har fremlagt. Samtidig skal EU have som et bindende mål, at en femtedel af energiforsyningen i 2020 skal komme fra vind, sol, bølger eller andre vedvarende energikilder.

10. jan. Bush sender flere soldater til Irak

USA's præsident bebuder optrapning af indsatsen i Irak med ekstra 20.000 soldater.

26. jan. Indgreb mod kapitalfonde

Regeringen præsenterer et forslag til skatteomlægning, der skal hindre kapitalfonde i at unddrage sig beskatning i Danmark. Det skal blandt andet ske ved at nedsætte fradraget for finansieringsudgifter, forhøje aktiebeskatningen og nedsætte selskabsskatten.

30. jan. EU siger nej til danske pensionsregler

EF-domstolen underkender de danske pensionsordninger, blandt andet fordi der kun gives skattefradrag, hvis ordningen er oprettet i et pensionsselskab med hjemsted i Danmark.

7. feb. Nye regler for store butikker

Regeringen fremsætter lovforslag, der blandt andet skal sætte maksimumstørrelsen for store butikker op fra 3000 til 3500 kvadratmeter. Samtidig fjernes muligheden for at dispensere for endnu større butikker.

24. feb. Industriens nye overenskomster på plads

Det 3-årige forlig omfatter direkte 240.000 funktionærer og timelønnede, og ud over regulering af mindsteløn og andre satser indebærer det blandt andet en række nyskabelser for de industriansatte. Nedenfor er et udpluk af den nye overenskomstaftale mellem CO-industri og Dansk Industri:

- Som udgangspunkt reguleres de fleste satser med tre procent. Mindstelønnen reguleres med 3 kroner første år, 2,5 kroner i 2008 og med 2,5 kroner i 2009.

- Der etableres en kompetenceudviklingsfond, der har til formål at yde tilskud til medarbejdernes deltagelse i kompetenceudvikling. Fonden finansieres af et arbejdsgiverbidrag pr. medarbejder, der er omfattet af Industriens Overenskomster.

- Forældreorloven udvides fra 6 uger til 9 uger, heraf er 3 uger reserveret faderen og tre uger moderen. Hermed er der for første gang i Danmark øremærket barselsorlov med løn til mænd.

- Pensionsbidraget forhøjes pr. 1. juli 2008 fra 10,8 pct. til 11,1 pct. og pr. 1. juli 2009 til 12 pct. Arbejdsgiveren betaler som hidtil to tredjedele af pensionsbidraget, mens lønmodtageren betaler en tredjedel.

9. mar. Grønt resultat på EU-topmøde

EU's stats- og regeringsledere har sat som mål, at EU og alle de industrialiserede lande skal reducere udledningerne af drivhusgasser med 30 pct. i 2020 i forhold til 1990. Dette skal ske gennem en global aftale. Allerede inden den globale aftale er i hus har EU som første skridt besluttet at reducere med mindst 20 pct. i 2020 gennem implementering af den energihandlingsplan, som miljøministrene blev enige om tidligere på året, - og som stats- og regeringslederne også godkendte på topmødet.

18. apr. Skattepakke fremsat i folketetinget

Hovedelementerne i Skattepakken er en nedsættelse af selskabsskatten og virksomhedsskatten fra 28 til 25 pct., CFC-reglerne justeres, så de omfatter alle finansielle datterselskaber uanset om det er dansk eller udenlandsk, der indføres loft over fradrag for finansieringsudgifter, afskrivningsreglerne strammes, beskatningen af aktieindkomst justeres, som følge af nedsættelsen af selskabsskatten, mm. I forhold til det oprindelige udspil til skatteindgreb, der blev præsenteret i januar, er lettelsen i selskabsskatten i det nye udspil halveret. Nu sættes den kun ned fra 28 til 25 pct. og ikke som oprindeligt foreslået til 22 pct.

6. maj Ny præsident i Frankrig

Den borgerligt-liberale Nicolas Sarkozy er Frankrigs nye præsident med 53 procent af stemmerne. Den nye præsident varsler liberale økonomiske reformer, bl.a. omfattende reformer på arbejdsmarkedet, en pensionsreform og en skattereform som skal sikre, at indkomstsikatten højst bliver 50 pct. Han vil også regulere indvandringen yderligere med begrænsninger af familiesammenføringerne. I forhold til EU siger den kommende præsident klart nej til tyrkisk medlemskab af EU, og han går ind for en ny EU-traktat i miniformat, ligesom han lægger vægt på et tæt forhold til Tyskland. Den nye præsident ønsker også et mere konstruktivt forhold mellem Frankrig og USA, end det har været tilfældet hidtil.

7. maj Nyt parti: Ny Alliance

Ny Alliance præsenterer sig som et socialliberalt og social-konservativt midterparti og vil søge indflydelse både til højre og venstre i det politiske spektrum. Initiativtagerne er Naser Khader, Anders Samuelsen og Gitte Seeberg. Partiet ønsker en regering med et bredere grundlag end den nuværende VK-regering, der alene støttes af Dansk Folkeparti. Der er ikke fremlagt et egentligt politisk program.

Hovedpunkterne for partiet er:

- En skattereform, der sænker skatten til omkring 40 procent for alle.
- En realistisk indvandringspolitik og human flygtningepolitik, hvor Dansk Folkepartis indflydelse svækkes.
- Globalt udsyn og et stærkt EU, som Danmark skal være fuldgældigt medlem af nu. Fornyet respekt for FN og menneskerettigheder og et løft i Danmarks udviklingsbistand til én procent af bruttonationalindkomsten.
- Reform af bl.a. folkeskolen

- Danmark skal være selvforsynende med vedvarende energi.

4. juni Bavarian Nordic sikret milliardordre i USA

Bavarian Nordic får nu den længe ventede ordre på levering af koppevaccine til de amerikanske myndigheder. Selskabet ser ikke denne kontrakt som en enkeltstående leverance, men som begyndelsen på et langsigtet samarbejde mellem den amerikanske regering og Bavarian Nordic. Den amerikanske ordre betyder formentligt, at flere lande følger efter amerikanerne, idet Bavarian forhandler med flere andre lande - i Europa og Asien - om levering af koppevaccine.

17. juni 6,4 mia. til et løft af den offentlige sektor

De såkaldte trepartsforhandlinger mellem regeringen, de offentlige arbejdsgivere - Danske Regioner og Kommunernes Landsforening - samt LO og AC (Akademikernes Centralorganisation) vil afsætte 6,4 milliarder kroner til den offentlige sektor fra 2008 til 2011.

I forhandlingsresultatet for trepartsdrøftelserne indgår en række initiativer, der skal forbedre rammerne for medarbejdere og ledere i den offentlige sektor og fremme rekrutteringen. De offentligt ansattes kompetencer skal have et løft. De skal have mere uddannelse, blive bedre ledere, og så skal arbejdsmiljøet hæves. Der skal være nok ansatte til at løfte opgaven - til at give borgerne bedre service.

Planen er et led i arbejdet med kvalitetsreformen, som er regeringens plan for, hvordan det offentliges service til borgerne højnes, og hvordan der tiltrækkes arbejdskraft til den offentlige sektor, når flere tusinde ansatte i de kommende år går på pension.

21. aug. Regeringens 2015-plan

3. sep. Lavere skat på arbejde, højere grønne afgifter

- Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået en aftale, der betyder, at skatten på arbejde lettes med 9,5 mia. kr. Pengene kommer fra højere grønne afgifter og fra at droppe en planlagt nedsættelse af bruttoskatten.

- Jobfradraget forhøjes i 2008 fra 2,5 pct. til 4 pct. og i 2009 yderligere til 4,25 pct. Det maksimale fradrag bliver 13.100 kr.

- Grænsen for, hvornår man skal betale mellemskat, hæves med 56.000 kr. Det betyder, at grænsen for mellemskat og topskat bliver den samme, nemlig 365.000 kr., og at 575.000 danskere slipper for at betale mellemskat.

- Personfradraget forhøjes med 1.000 kr. årligt.

- Der lægges loft over antallet af top- og mellemskatteydere på niveauet for i år. Hvis der bliver flere, skal grænsen for topskat sættes op.

- Alle overførselsindkomster forhøjes med 0,6 pct.

- Energiafgifterne på benzin, diesel, el, naturgas og olie vil fra 2008 stige med prisudviklingen. Det svarer til omkring 1,8 pct. årligt. Det betyder 4 mia. kr. ekstra i statskassen i 2015.

- Bruttoskatten fastfryses på 8 pct., og Arbejdsmarkedsfonden nedlægges. De 3,25 mia. kr. bruges til skattepakken.

- Skattepakken forventes at øge arbejdsudbuddet med 7.300 personer. Det skal give de sidste 2,25 mia. kr. til at betale for lettelsen af skat på arbejde som følge af ekstra skatteindtægter.

- Også i 2008 suspenderes opkrævningen af den særlige pensionsopsparing, SP.

12. sep. Ændringer i regeringen

Socialminister og minister for ligestilling Eva Kjer Hansen udnævnes som minister for fødevarer, landbrug og fiskeri. Minister for fødevarer landbrug og fiskeri Hans Christian Schmidt udtræder hermed af regeringen.

Forhenværende minister Karen Jespersen bliver ny socialminister og minister for ligestilling.

Medlem af Folketinget Jakob Axel Nielsen bliver ny transport- og energiminister. Transport- og energiminister Flemming Hansen udtræder hermed af regeringen.

19. okt. Enighed om ny EU-traktat

De 27 regeringer i EU er blevet enige om en ny traktat til afløsning for den forfatningstraktat, som blev skudt ned af franske og hollandske vælgere i 2005. Traktaten, som omtales reformtraktaten, skal underskrives i Lissabon 13. december 2007. Reformtraktaten betyder ikke umiddelbart, at Danmark afgiver suverænitet, og det bliver derfor en politisk beslutning, om danskerne skal have lov til at stemme. Alle EU-landene skal ratificere traktaten inden valget til Europa-Parlamentet i forsommeren 2009.

9. nov. Dollar, guld og olie skriver historie

Verdensøkonomien står på gloende pæle. Verdens største møntfod dollaren bliver handlet til historisk lave kurser, oliepriserne skyder i vejret og en tønde dollar koster tæt ved 100 dollars, hvilket er det højeste niveau nogen sinde i løbende priser. Prisen på guld er også steget til det højeste niveau siden 1980'erne. Det er sandsynligvis frygten for et større økonomisk tilbageslag i USA, der lige nu skaber nervøsitet og de store udsving i dollar, guld og oliepriserne.

13. nov. Folketingsvalg 2007

Anders Fogh Rasmussen, Venstre, fortsætter som Danmarks statsminister. Valget resulterede i følgende mandatfordeling:

Parti	Mandatfordeling	Ændring
Socialdemokratiet.....	45	-2
Radikale Venstre.....	9	-8
Konservative Folkeparti.....	18	0
Socialistisk Folkeparti.....	23	12
Kristeligt Folkeparti.....	0	0
Dansk Folkeparti.....	25	1
Venstre.....	46	-6
Ny Alliance.....	5	5
Enhedslisten.....	4	-2
<i>I alt</i>	<i>175</i>	

Der blev sidst afholdt folketingsvalg 8. februar 2005.

22. nov. Nyt regeringsgrundlag

Mulighedernes samfund hedder det nye regeringsgrundlag med VK-regeringens målsætninger for den kommende valgperiode. Her er nogle hovedpunkter:

- Skattereform, der markant sænker marginalsatten.
- Kommission skal forberede reformen, hvor boligejerne fredes. Afgifter kan hæves for at fremme miljørigtig adfærd.
- Folkeafstemning om de danske EU-forbehold.
- 60 mia. kr. til kvalitetsreform i den offentlige sektor.
- Ulandsbistanden skal øges over en årrække og målrettes mod Afrika.
- Jobplan skal skaffe titusinder af udlændinge, ledige og pensionister i beskæftigelse.

- Akut behandlingsgaranti for kræft- og hjertepatienter.

23. nov. Regeringen Anders Fogh Rasmussen III

Statsminister Anders Fogh Rasmussen har sin nye regering på plads:

Statsminister: Anders Fogh Rasmussen (V)

Økonomi- og erhvervsminister: Bendt Bendtsen (K)

Udenrigsminister: Per Stig Møller (K)

Finansminister: Lars Løkke Rasmussen (V)

Beskæftigelsesminister: Claus Hjort Frederiksen (V)

Justitsminister: Lene Espersen (K)

Kulturminister: Brian Mikkelsen (K)

Minister for flygtninge, indvandrere og integration og kirke-minister: Birthe Rønn Hornbech

Undervisningsminister og minister for nordisk samarbejde: Bertel Haarder (K)

Klima- og energiminister: Connie Hedegaard (K)

Velfærdsminister og minister for ligestilling: Karen Jespersen (V)

Minister for videnskab, teknologi og udvikling: Helge Sander (V)

Skatteminister: Kristian Jensen (V)

Minister for udviklingsbistand: Ulla Tørnæs (V)

Forsvarsminister: Søren Gade Jensen (V)

Fødevarerminister: Eva Kjer Hansen (V)

Transportminister: Carina Christensen (K)

Minister for sundhed og forebyggelse: Jakob Axel Nielsen (K)

Miljøminister: Troels Lund Poulsen (V)

10. dec. Amerikansk boligkrise koster milliarder

Den amerikanske boligkrise fortsætter med trække tænder ud i de store internationale banker. Den største bank i Schweiz, UBS, oplyser, at den afskriver 10 milliarder dollar svarende til 51 milliarder kroner. Afskrivningen skyldes de såkaldte subprime-lån, som er givet til huskøbere, der har lav kreditværdighed. De faldende boligpriser i USA har gjort mange husejere insolvente og ude af stand til at afdrage på deres lån.

11. dec. Vismænd efterlyser ansvarlig politik

Det økonomiske Råds formandskab – de økonomiske vismænd – vurderer, at det eneste rigtige på kort sigt er at stramme finanspolitikken. Der er en betydelig risiko for, at den nuværende højkonjunktur ender i overophedning. Politikkerne hælder benzin på bålet ved at give skattelettelser og øge de offentlige udgifter. Vismændene mener, at der er brug for det stik modsatte: En stram finanspolitik. Dette skriver vismændene i en kronik i Berlingske Tidende.

13. dec. Ny EU-traktat underskrevet

EU's stats- og regeringschefer har skrevet under på den traktat – Lissabon-traktaten – som skal danne grundlaget for EU-samarbejdet i de kommende år. Traktaten betyder bl.a., at EU får en præsident, der vælges for 2½ år af gangen, som erstatter den nuværende model, hvor medlemslandene har formandskabet et halvt år af gangen. EU får også en slags udenrigsminister. EU-Kommissionen reduceres, så der bliver 18 kommissærer i stede for 27 som i dag. Medlemslandenes mulighed for vetoet bliver fjernet på omkring 50 områder. Det vil gøre det lettere at få gennemført lovgivning, når nu unionen er blevet udvidet til 27 medlemslande. men det gør det også sværere for det enkelte land at sig nej til beslutninger fra EU.

Det eneste land, som skal stemme om den nye traktat, er Irland, men det forventes, at denne afstemning vil ende med et ja til traktaten.

28. dec. Novozymes og Novo større end Mærsk

Markedsværdien af A.P. Møller-Mærsk-gruppen er knap 243 mia. kr. Mærsk er dermed overhalet af Novo Nordisk og Novozymes, der tilsammen er næsten 248 mia. værd. I løbet af 2007 er Novo Nordisk steget over 40 pct. i værdi, Novozymes har øget sin værdi med godt en femtedel, mens A.P. Møller-Mærsk kæmper for at holde sig over niveauet fra nytår 2006. Verdensøkonomiens luner og en finansiell flodbølge i form af kreditkrisen i USA har skabt bekymring for den økonomiske vækst og dermed verdenshandlen, der er afgørende for containerfragten.

2008**1. jan. Cypern og Malta indfører euroen**

Cypern og Malta er 14. og 15. EU-land, der overgår til euro.

17. jan. Voldsomme aktiefald i hele verden

Aktiefald verden over tog især fart efter, at den såkaldte Philadelphia Fed-rapport blev offentliggjort, som tager temperaturen på stemningen i erhvervslivet i USA. Økonomin havde ventet at indekset ville lande i minus 1,0, men det endte i stedet i minus 20,9.

22. jan. Historisk rentesækning i USA

Den amerikanske centralbank sænker i en lynoperation den toneangivende rente med 0,75 procentpoint til 3,5 pct. Diskontoen sænkes tilsvarende med 0,75 procentpoint til 4,00 pct. Målet er at bremse nedturen som følge af kreditkrisen og faldende finansmarkeder. Nedsættelsen på 0,75 er procentpoint den største rentesækning i USA siden 1984.

30. jan. Gitte Seeberg (NA) bliver løsgænger

Gitte Seeberg forlader Ny Alliance og bliver løsgænger. Hun traf beslutningen, som en konsekvens af, at Ny Alliance endegyldigt har besluttet, at man er et borgerligt parti.

5. feb. Malou Aamund går fra NA til Venstre

Malou Aamund forlader Ny Alliance for at indtræde i Venstres folketingsgruppe. Med Malou Aamunds skifte til Venstre har regeringen og Dansk Folkeparti genvundet det flertal de mistede, da Pia Christensen-Møller trådte ud af Konservative i december.

18. feb. Ny overenskomst for de 174.000 statsansatte

Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg har indgået et treårigt forlig på statens område. Den samlede økonomiske ramme er på 12,8 pct. fordelt over de tre år. Forliget indeholder bl.a. forbedrede vilkår på barselsområdet og ret til barns anden sygedag. Desuden får medarbejderne mulighed for en fast højere arbejdstid, mod en tilsvarende lønforhøjelse, og seniorerne får en særlig bonus, hvis de bliver længere på arbejdsmarkedet.

22. feb. Danmarks energipolitik mod 2012

Efter et års forhandlinger er der indgået en aftale mellem alle folketingets partier på nær Enhedslisten om Danmarks energipolitik frem til 2012. Her er hovedpunkterne:

- Aftalen skal nedbringe Danmarks afhængighed af kul, olie og gas. Vedvarende energi skal i 2011 udgøre 20 procent af Danmarks bruttoforbrug

- Det samlede energiforbrug skal i 2011 være to procent lavere end i 2006. I 2020 skal forbruget være fire procent mindre

- Der skal i 2010 og 2011 anlægges sammenlagt 150 MW vindmøller på land. Der opføres to havmølleparker på hver 200 MW. De skal være i drift fra 2012.

2. marts Overenskomst for de kommunalt ansatte

Kommunernes Landsforening (KL) og forhandlingsfællesskabet KTO har indgået forlig. Overenskomsterne må samlet stige med 12,8 procent de næste tre år. Der er afsat 7,53 procent til generelle lønstigninger de næste tre år, mens det er op til de enkelte organisationer at forhandle ekstra tillæg for eksempelvis pædagoger, lærere og kontorpersonale. Der er allerede indgået delforlig om mænds ret til seks ugers barsel, barns anden sygedag, særlige fridage for seniorer og mere fokus på trivsel og sundhed.

De cirka 300.000 kommunalt ansatte (FOA er ikke med i forliget) får frynsetillæg, og den særlige feriegodtgørelse hæves fra 1,5 til 1,95 procent.

5. marts Forlig om finanslov 2008 på plads

Forliget blev indgået mellem regeringspartierne, samt Dansk Folkeparti og Ny Alliance. Finansloven indeholder dog også en række delforlig indgået med andre partier.

Vækst, velfærd og omtanke er overskriften på det nye finanslovsforslag som rummer nye initiativer for 3,5 mia. kr.

De vigtigste punkter er:

- **Bedre kvalitet i det offentlige:** Der er afsat 10 mia. kr. til højere kvalitet i det offentlige.
- **Uddannelse:** Handelsskolerne får forhøjet deres tilskud, så de ligestilles med gymnasierne.
- **Sundhed:** 155 mio. kr. til akut behandling af hjertepatienter i 2008 og 2009. Fra 2008-2011 bruges 526 mio. kr. til vaccination mod livmoderhalskræft. Der afsættes 51 mio. kr. til faste forløb for kræftpatienter og 900 mio. kr. til anskaffelse af udstyr i kræftbehandlingen.
- **Jobplan** skal skaffe mere arbejdskraft i Danmark. Både i dag og på længere sigt. Fx skal en skatterabat til de 64-årige få seniorerne til at trække sig senere tilbage, mens en forkortelse af perioden, man kan få supplerende dagpenge, skal få flere deltidsledige i fuldtidsjob.
- **Penge til pensionister:** Ældrechecken forhøjes fra 7.600 til 10.000 kr. om året fra 2009. Det koster 480 mio. kr.
- **Tryghedspakke:** Politiet får 20 mio. kr. til indkøb af nyt materiel. Øget videoovervågning og flere sikrede pladser til kriminelle. Der skal udarbejdes en handlingsplan til forebyggelse af ekstremisme og radikalisering.
- **Børnefamilier:** Børnechecken til de yngste børn hæves med 2.000 kr. om året fra 1. juli 2008.

13. marts SF har overhalet Socialdemokratiet

For anden gang har en meningsmåling vist, at SF har flere tilhængere (20,8 pct. af stemmerne) end Socialdemokraterne (18,4 pct.).

1. apr. Det danske og svenske postvæsen fusionerer

Selskabet får en omsætning på omkring 35 mia. kr. og 50.000 ansatte. Målsætningen er, at det fusionerede selskab skal børsnoteres i Stockholm og København indenfor en

periode på 3-5 år. Fusionen forventes gennemført inden udgangen af 2008.

15. apr. Strejke i det offentlige

Knap 40.000 offentligt ansatte fra FOA og Sundhedskartellet indleder en strejke. I forhandlingerne med Regionerne og KL har man ikke kunnet opnå enighed om lønspørgsmålet. Konflikten vil især ramme ældreplejen, børnepasningen og sygehusvæsenet. Den 28. april 2008 følger godt 11.000 FOA medlemmer efter, blandt andet en stor del af de kommunale dagplejere.

24. apr. Lissabon-traktat godkendt af Folketinget

Et stort flertal ratificerede den nye EU-traktat, dog uden støtte fra Dansk Folkeparti, Enhedslisten og enkelte SF'ere. Fra 2009 skal Lissabon-traktaten danne grundlag for, hvad der forventes at blive et mere effektivt samarbejde mellem de 27 lande i EU. Forinden skal den dog til folkeafstemning den 12. juni i Irland, som bliver det eneste EU-land, hvor vælgerne får lov til at stemme om traktaten. EU's stats- og regeringschefer skrev under på traktaten 13. december 2007.

7. maj I arbejde efter 3 ugers strejke

30.000 sosu'ere, dagplejere og andre FOA-medlemmer går i arbejde efter tre ugers strejke. Et forlig om lønstigninger på 13,4 pct. over tre år er sendt til afstemning.

14. maj Strejke fortsætter, BUPL stemmer nej til forlig

- KL tilbød pædagogerne lønstigninger på 12,8 pct. over de næste tre år, hvilket medlemmerne stemte nej til. Strejken begynder 19. maj, og dermed vil omkring 120.000 børn stå uden pasning.

- 70.000 medlemmer af Sundhedskartellet og 4.000 FOA-medlemmer i regionerne er fortsat i strejke, og her er der ikke lige nu udsigt til et forlig. Sygeplejersker, fysioterapeuter og andre ansatte på landets sygehuse har nu strejket i fire uger.

29. maj. Forlig mellem FOA og KL

Strejken i ældreplejen er forbi i denne omgang. FOA's kommunalt ansatte medlemmer har sagt ja til en aftale, der giver SOSU'ere og dagplejere mv. 13,4 pct. mere i løn over tre år.

2. jun. Konflikt fortsætter i sundhedsvæsenet

Konflikten i det danske sundhedsvæsen fortsætter på syvende uge, efter at Sundhedskartellet og Danske Regioner i går opgav at nå til enighed om en ny overenskomst. Danske Regioner kunne ikke imødekomme sygeplejerskernes krav om lønstigninger på 15 procent over tre år.

6. jun. Olieprisen fortsætter sin færd opad

Olieprisen er nu tæt på 140 dollar. Stigningerne i prisen på råolie sætter også sine spor på de danske benzinpriser, der har taget sig endnu en tur op og sætter nye rekorder med priser i omegnen af 11,50 kr. literen.

10. jun. Nationalbanken bekymret for inflation

Inflationen steg i maj til det højeste niveau i 18 år (3,4 pct.), viser tal fra Danmarks Statistik. Denne udvikling får Danmarks Nationalbank til at slutte op om de seneste advarsels-signaler udsendt fra den Europæiske Centralbank og den

amerikanske centralbank Federal Reserve. Det er især priserne på brændstoffer og fødevarer, der er steget.

12. jun. Irsk nej til Lissabon-traktaten

Ved folkeafstemning i Irland valgte et flertal på 53,4 procent at forkaste EU's nye traktat – Lissabon-traktaten.

25. jun. Sundhedspersonale og pædagoger stemte ja

Samtlige organisationer i Sundhedskartellet har stemt ja til den nye overenskomst, som gav en halv procent mere i løn end de var blevet tilbudt i første omgang, dvs. 13,3 pct. Under den otte uger lange strejke, der begyndte 16. april, er 372.516 operationer og behandlinger blevet aflyst. Også pædagogerne stemte ja til overenskomstforliget. Pædagogerne får 30 mio. kr. ekstra, der bl.a. skal bruges til bedre løn til ledere og mellemledere. Den samlede aftale holder sig inden for rammen på 12,8 pct., der også er gældende for statens ansatte og for langt de fleste ansatte ude i kommunerne.

1. jul. Gennemførelse af jobplan

Den 28. februar 2008 indgik regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance en aftale om en jobplan. Jobplanen har bl.a. til formål at skaffe mere velkvalificeret arbejdskraft til Danmark.

Pr. 1. juli er der som følge af aftalen gennemført en række ændringer i udlændingeloven bl.a. justering af greencard-ordningen, udvidelse af positivlisten, beløbsgrænsen i den særlige beløbsordning er sænket fra 450.000 kr. til 375.000 kr. (årlig aflønning) og der er indført en koncernopholdstilladelse.

24. jul. Laveste forbrugertillid siden 1992

Ikke siden november 1992 har de danske forbrugere haft så lille tiltro til fremtiden som i juli. Den samlede indikator for forbrugertilliden faldt fra -6,6 i juni til -9,7 i juli og er nu på det laveste niveau i 16 år. Sortsynet er størst, når det gælder samfundsøkonomien, mens troen på privatøkonomien fortsat er stor. Det viser de netop offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik.

4. aug. Stagflation præger verdensøkonomierne

Stagnerende og faldende vækstrater samt stigende inflation præger lige nu udviklingen i verdensøkonomierne. Senest er blevet offentliggjort, at USA har haft negative vækstrater siden 4. kvartal 2007 og inflationen har ikke været højere siden 1992 i Euro-landene.

24. aug. Nationalbanken overtager Roskilde bank

Overtagelsen af Roskilde Bank kommer efter, at det i en omfattende salgsproces ikke er lykkedes at få et bud på hele eller dele af Roskilde Bank - hverken fra ind- eller udland. Samtidig er det i forbindelse med revisionen af Roskilde Banks halv-årsregnskab konstateret, at der er yderligere tab i banken i et omfang, så Roskilde Bank ikke længere opfylder lovens solvenskrav. Nationalbanken ser med stor alvor på situationen omkring Roskilde Bank. Det er vurderingen, at overtagelsen vil medvirke til at begrænse den negative effekt på det finansielle system i Danmark. Den nye bank overtager navnet "Roskilde Bank". Ejeren er Nationalbanken og dele af Danmarks finansielle sektor, som er repræsenteret ved Det Private Beredskab til Afvikling af Nødlidende Banker. De har til sammen skudt 4,5 mia. kr. ind i

den nye bank som basiskapital. Aktionærerne i Roskilde bank har indtil videre tabt deres penge.

27. aug. Ny Alliance bliver til Liberal Alliance

Partiformand Naser Khader og Anders Samuelsen præsenterer torsdag et nyt liberalt principprogram og et nyt partinavn. Ny Alliance skifter partinavn ud med Liberal Alliance.

7. sep. Amerikansk redning af realkreditinstitutter

Den amerikanske stat har overtaget de to største realkreditinstitutter, Fanny Mae og Freddie Mac, som var på vej til at kollapse. De to institutter sidder på halvdelen af alle amerikanske realkreditudlån, og de amerikanske myndigheder følte sig nødsaget til at gribe in.

10. sep. Ministerrokade

Anders Fogh Rasmussen har gennemført en ministerrokade. Lene Espersen er nu ny økonomi- og erhvervsminister, Brian Mikkelsen ny justitsminister, Lars Barfoed ny transportminister og den hidtidige transportminister Carina Christensen er indsat som ny kulturminister. Den hidtidige justitsminister Lene Espersen har overtaget posten som leder af De Konservative fra Bendt Bendtsen, der samtidig meddelte sin afgang som økonomi- og erhvervsminister.

15. sep. USA ramt af værste finansdag siden 9/11

Det store fald kommer efter USA's fjerdestørste investeringsbank Lehman Brothers måtte indgive en konkursbegæring, da Den Amerikanske Centralbank afviste at hjælpe dem ud af deres krise. Kollapset i den amerikanske storbank har sendt rystelser igennem USA, og kurserne på Wall Street faldt med hele 4,4 procent. Krisen har også haft en afsmitende negativ effekt på børskurserne rundt om i verden, herunder de danske.

18. sep. Global redningsaktion fra centralbanker

For at forbedre likviditeten på finansmarkederne har centralbankerne rundt om i verden pumpet 180 mia. dollar ud på pengemarkederne. Aktionen omfatter centralbankerne i Europa, USA, Japan, England, Canada og Schweiz. Økonomer vurderer, at der er tale om den største fælles aktion nogensinde.

29. sep. Islandsk stat overtager storbank

Den islandske stat overtager storbanken Glitnir - der er bukket under efter de sidste par ugers optrapning i kreditkrisen. Staten overtager nu 75 pct. af banken og forhindrer dermed at banken krakker.

3. okt. Redningsplan godkendt af kongressen

For at hindre en omfattende økonomisk krise i USA, godkender repræsentanternes hus i den amerikanske kongres den finansielle redningsplan til 700 milliarder dollar. Lovforslaget øger blandt andet garantien for den enkelte borgers opsparring i bankerne fra 100.000 dollar til 250.000 dollar (knap 1,3 millioner kroner). Redningsplanens formål er at genskabe tilliden til den amerikanske finansverden. Krisepakken skal afbøde den likviditets- og lånekrise, der har lammet pengesystemet i USA, der er centralnerven i det kapitalistiske system.

5. okt. Regeringen og banker klar med kriseplan

Aftalen betyder, at bankerne skal bidrage med 35 mia. kr. for at redde eventuelle nødlidende banker. Den danske regering spænder desuden en statsgaranti ud under systemet, så bankkundernes indskud er sikret. Det er desuden en del af aftalen at branchen de næste to år skal koncentrere sig om konsolidering og udvise tilbageholdenhed. Aftalen er sikret med et bredt politisk flertal.

6. okt. Fare for islandsk bankerot

På grund af stor usikkerhed om prissættelsen er de islandske banker suspenderet fra børsen. Den islandske statsminister Geir Haarde holdt en tale til det islandske folk i anledning af den bankkrise, landet lige nu befinder sig i. Han advarede om, at krisen i værste fald kan føre til et økonomisk kollaps, og at hele den islandske banksektor kan blive ude af stand til at fungere. Desuden meddelte han, at den islandske regering ikke har økonomisk mulighed for at redde banksektoren.

- Den islandske centralbank har forhandlet sig frem til et stort lån fra den russiske regering på 4 mia. euro.

7. okt. Massiv nedtur på aktiemarkederne

For femte dag i træk er der nedtur på alverdens aktiemarkeder. Aktieindekset Dow Jones indekset sluttede i et minus på 5 pct.

8. okt. Centralbanker i fælles aktion

Den amerikanske og den europæiske centralbank (ECB) og flere andre store centralbanker sænker renten med et halvt procentpoint. Den fælles aktion skal holde hånden under verdensøkonomien og dæmpe uroen på finansmarkederne. Danmark deltager ikke i aktionen, men hævede derimod renten med 0,25 basispoint 7. oktober for at støtte op om kronen.

13. okt. Ny løsgænger i folketinget

Simon Emil Ammitzbøl melder sig 13. oktober 2008 ud af Det Radikale Venstre og bliver dermed løsgænger af folkettinget.

16. okt. En tønde olie koster nu under 70 dollar

Efter måneders fald er prisen for en tønde olie nu helt nede på 70 dollar. Det er 75 dollar mindre end i juli i år. Faldet har også haft en betydelig effekt på benzinpriserne, der nu er nede under 9 kr. for en liter benzin. Hen over sommeren har prisen på en liter benzin ligget på 11-12 kr.

29. okt. Flyselskabet Sterling konkurs

Det næststørste flyselskab i Danmark, Sterling Airlines A/S, har indgivet konkurs. Sterling har cirka 1.100 medarbejdere. Sterlings hovedaktionær er den islandske finansmand Palmi Haraldsson, som i flere omgange har investeret store summer i det underskudsgivende selskab.

31. okt. Hjælp til realkredit- og pensionselskaber

For at bremse tendensen til faldende kurser og en stigende rente er pensionsbranchen og regeringen kommet med en redningspakke. Pakken betyder at pensionskasserne skal sætte mindre til side, og ikke skal sælge helt så mange realkreditobligationer på et tidspunkt, hvor realkreditterne har det skidt.

4. nov. Historisk amerikansk præsidentvalg

Amerikanerne valgte demokraten Barack Obama som USA's første sorte præsident. Barack Obama slog republikaneren John McCain og fik 51 pct. af stemmerne. John McCain endte op med 46 pct. af stemmerne.

Herudover udbyggede demokraterne med seks mandater i det amerikanske senat og har nu 55 ud af 100 pladser. I Repræsentanternes Hus, det andet kammer i Kongressen, fik demokraterne udbygget sit flertal med 20 mandater, så partiet nu har 254 ud af de 435 pladser i forsamlingen.

10. nov. Aftale om finanslov 2009

Regeringen indgår aftale om finanslov 2009 med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance. Folketingets øvrige partier, med undtagelse af enhedslisten, bakker kun op om dele af aftalen.

De vigtigste punkter er:

- **Globaliseringspulje:** Der er afsat 4 mia. kr. til bl.a. forskning, innovation og internationalisering.
- **Sundhed:** 1,6 mia. kr. er afsat til at forkorte ventelisterne, lægehuse i udkantsområderne, behandling af kronikere og ældre medicinske patienter, mv.
- **Politireform:** Der er afsat 850 mio. kr. til at uddanne flere elever på politiskolen, ansættelse af HK'ere for at frigøre betjente til politiarbejde, ny teknologi og flere penge til overarbejde.
- **Satspulje:** Til forbedringer for udsatte og svage grupper er afsat 700 mio. kr.
- **Offentlige bygninger:** 200 mio. kr. går til økonomisk pressede kommuner der gerne vil renovere skoler og kommunale anlæg. 100 mio. kr. går til at renovere toiletter på skolen. Herudover øges det fastsatte anlægsloft, så kommuner kan få lov til at anvende 1 mia. kr. mere på renovering/nye offentlige bygninger.
- **Tryghedspakke:** 160 mio. kr. er afsat til diverse indsatser i relation til utilpassede unge mv.
- **Diverse:** 600 mio. kr. er afsat til prisloft på 3.000 kr. for mad på plejehjem, nedbringelse af sygefravær på arbejdsmarkedet, bedre ældrepleje og udvidelse af patientsikkerhedsordningen, mv.

25. nov. Ny amerikansk redningspakke

Den amerikanske centralbank, Fed, lancerer en plan, hvor der bruges 800 mia. dollar på at sikre kreditten til forbrugere og erhvervsliv. Langt størstedelen af pengene, 600 mia. dollar, skal bruges på at købe gæld af realkreditselskaberne, blandt andet Freddie Mac og Fannie Mae. Udover de 600 milliarder til gældsafvikling kommer centralbanken med en hjælpepakke på 200 milliarder dollar, der skal støtte lån fra private og mindre virksomheder.

25. nov. Grønlandsk ja til øget selvstyre

Folkeafstemning i Grønland gav flertal for et øget selvstyre med resultatet 76 procent for og 24 pct. imod. Afstemningen betyder, at Grønland vil overtage flere forvaltningsområder, herunder retsområdet og råderetten over undergrunden. Sagsområder, der ikke vil blive overtaget i forbindelse med det nye selvstyre er: Statsforfatningen, statsborgerskab, højesteret, udenrigspolitik, sikkerheds- og forsvarspolitik samt valuta- og pengepolitik.

1. dec. IT Factory konkurs

Administrerende direktør Stein Bagger er sigtet for dokumentfalsk og bedrageri mod danske og udenlandske banker i milliardklassen. IT Factory var netop blevet hyldet som en af de bedste vækstskabere i Danmark.

4. dec. Markant rentesækning i Sverige

Den svenske centralbank sænker renten markant med 175 basispoint fra 3,75 til 2,00 pct.

17. dec. EU-klimaaftale i hus

Europaparlamentet vedtager EUs klima- og energipakke med et stort flertal. I 2020 skal EU samlet nedbringe CO₂-udslippet med 20 procent, og vedvarende energi skal udgøre 20 procent af EUs samlede energiforbrug. Samtidig er EU klar til at øge målet for CO₂-reduktion til 30 procent, hvis andre lande også påtager sig ambitiøse forpligtelser i en kommende global aftale.

2009

5. jan. Naser Khader forlader Liberal Alliance

Formand Naser Khader forlader sit eget parti, Liberal Alliance, det tidligere Ny Alliance. Naser Khader fortsætter i Folketinget som løsgænger. Anders Samuelsen og Villum Christensen er de sidste to folketingsmedlemmer i Liberal Alliance. Anders Samuelsen er ny formand for partiet.

6. jan. Nyt parti stiftet – Borgerligt Centrum

Efter bruddet med Det Radikale Venstre og en kortere periode som løsgænger stifter Simon Emil Ammitzbøll med flere partiet Borgerligt Centrum. Partiets principprogram bygger på liberale og humanistiske værdier. Det nye centrum-højre parti peger på Anders Fogh Rasmussen (V) som statsminister

7. jan. Dystre danske nøgletal

Skuffende tal fra Danmarks Statistik for erhvervstilliden, herunder særligt serviceerhvervene, samt rekordmange konkurser fik det danske aktieindeks, C20-indekset, til at dykke.

8. jan. Ledighedskurven er knækket

Arbejdsløsheden i Danmark stiger for anden måned i træk, så den nu lyder på 1,9 pct. Det viser de nyeste tal fra Danmarks Statistik for november.

9. jan. Historisk lav rente i England

Bank of England har sænket den toneangivende rente med et halvt procentpoint til 1,5 procent. Det er det laveste niveau i centralbankens historie, der kan føres tilbage til 1694.